

INFO SILOS

Interni magazin Tvornice cementa Kakanj

Broj 50, decembar 2021.

SJAJNO
U NOVU

PORUKA

DIREKTORA

BETON
BUDUĆNOSTI

TRENDÖVI

50
IZDANJE

100
NAJVEĆIH

POSEBNO PRIZNANJE

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

SADRŽAJ

U FOKUSU

- 04 Sjajno u Novu**
Poruka direktora
- 06 Pečat 100 najvećih**
Priznanje Poslovnih novina

KOMPANIJA

- 08 Tehnologija betona**
Konferencija o trendovima u proizvodnji betona
- 10 Uvijek na pravom mjestu**
Aktivnosti u Hrvatskoj
- 22 Urbana gerila**
Beton u BiH
- 24 Idemo jako, idemo digitalno**
Izgradnja digitalnog ekosistema građevinaca

LJUDI

- 13 Sigurno radno mjesto**
Sedmica sigurnosti
- 14 Dan slavlja**
Obilježene 43 godine TCK
- 16 Naša svrha - naša zvijeda vodilja**
Kompas u turbulentnim vremenima
- 20 Novo zdanje za bolje znanje**
Prostorija za obuke iz zaštite na radu
- 21 Zdravlje prije svega**
Sistematski pregled za sve

- 24 Interaktivni Info Kiosk**
Aplikacija za sve zaposlene
- 25 Naš prvi robot**
Softverski robot za materijale

ODRŽIVI RAZVOJ

- 26 Tranzicija koja nema alternativu**
Sedmica održivog razvoja
- 28 Zelena tačka**
Oznaka za proizvode
- 29 Deklaracija o održivom razvoju**
TCK među prvim potpisnicima
- 36 Na korak bliže cilju**
Hvatanje, skladištenje i upotreba karbona
- 37 Treći put na tronu**
Najbolje ocjene za HeidelbergCement
- 38 7 načina da smanjite svoj otisak**
Lični doprinos održivosti

ZAJEDNICA

- 30 Pomoć u pravo vrijeme**
Donacija logopedskog aparata
- 32 Spomenik u novom svjetlu**
Nova rasvjeta za nacionalni spomenik kulture
- 34 Sigurno školsko okruženje**
Podrška programu

Izdavač:

Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Selima ef. Merdanovića 146
72240 Kakanj
Tel: 032 557 500
Fax: 032 557 600

Za izdavača:

Branimir Muidža,
generalni direktor

Glavna urednica

Emina Dedić

Grafička priprema

Emina Dedić

Broj strana

40

Tiraž

200 primjeraka

JUBILARNI 50.

Poštovane kolegice i kolege (i svi drugi koji nas čitate),

Pred nama je 50. jubilarno izdanje našeg internog časopisa, Info Silosa!

Prvi broj, dobro se sjećam, napravili smo za Dan otvorenih vrata, u julu 2003. godine. Imao je osam stranica na kojima su bile vijesti o programu desetogodišnjeg investiranja, o novom korporativnom dizajnu, onim s kockicama, o povezanim djelatnostima, odnosno o kupovini betonara.

Od tada pa sve do danas pružali smo vam sve informacije o mnogobrojnim investicijama provedenim u proteklim godinama, o svim značajnim događajima, o izvrsnim rezultatima kojima svi možemo da se ponosimo, o nagradama priznanjima, kao i silnim naporima da sve to zajednički ostvarimo.

Namjera nam je bila da vam pružimo neophodne informacije, kao i da vam prenesemo atmosferu s onih mesta i onih događaja kojima niste mogli prisustvovati. Putem ove publikacije nastojali smo da omogućimo svima da se izraze i da se čuje glas svih nas.

Veoma sam ponosna što je Info Silos doživio svoj jubilarni 50. broj i što postojano služi svim radnicama i radnicima skoro dvije decenije. Mnogobrojne kolegice i kolege pomogli su u izradi svakog broja i ja se ovom prilikom zahvaljujem svima koji su dali svoj doprinos da prezentiramo razne projekte koje smo implementirali u našim poslovnim jedinicama, kako u BiH tako i u Hrvatskoj.

Želim vam ugodno čitanje i sretne i vesele praznike!

Emina Dedić
Glavna urednica

SJAJNO U NOVU

PORUKA DIREKTORA

Svoje poslovanje i svoj rad smo prilagodili novim uslovima, a to može samo kolektiv koji je jak, kolektiv u kojem se svi možemo oslanjati jedni na druge.

Poštovane kolegice i kolege,

Obzirom da se primiče kraj ove godine, još jedne koja ja bila vrlo izazovna, i to sa puno aspekata, dobro je da se podsjetimo na ključne događaje važne za naše poslovanje i da pošaljem nekoliko ključnih poruka.

Prije svega se svakome od vas želim od srca zahvaliti za sav trud koji ulažete kao i čestitati na posvećenosti rezultatima rada, jer naše kompanije posluju jako uspješno usprkos svim izazovima sa kojima se suočavamo.

Još uvijek živimo vrlo oprezno i ponašamo se vrlo odgovorno živeći i radeći u složenim epidemiološkim okolnostima, a naše poslovne aktivnosti se odvijaju nevjerovatnom dinamikom kakva do sad još nije nikad zabilježena u povijesti.

Naravno to nas sve upućuje da budemo još odgovorniji, da budemo maksimalno fleksibilni, adaptabilni, jer ćemo samo takvi spremni dočekati sve buduće izazove koji nas očekuju.

U ovim otežanim uslovima poslovanja, godinu privodimo kraju snažno baš kao i prethodnu. Još jednom smo premašili 600.000 tona proizvedenog i prodanog cementa koji se ugrađuje u najvažnije građevinske projekte u cijeloj regiji. I sve naše betonare su vrijedno radile da isporuče preko 300.000 kubika najkvalitetnijeg betona za najzahtjevниje aktuelne projekte u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

Nastavili smo investirati, pogotovo na polju održivog razvoja, gdje želimo postići veći udio upotrebe alternativnih goriva i alternativnih materijala u cilju sve većeg smanjenja naših emisija. Da bi to ostvarili, neophodno je da optimiziramo naše pogone i procese.

Našim kupcima omogućili smo i širu paletu proizvoda, uključujući i niskokarbonski zeleni cement koji je sve više tražen jer je sve više građevinskih kompanija koje žele slijediti naš primjer uspješnosti temeljen na održivom razvoju i žele graditi sa što manjim karbonskim otiskom.

Uspješno koračamo putem digitalne tranzicije, ali tek smo na početku. IT tehnologija se najbrže razvija ali isto tako to znači da tehnološka rješenja najbrže zastarijevaju, pa je trajno i što brže usvajanje najnovijih i najboljih tehnologija prioriteten zadatak. Usvojili smo i dalje unapređujemo digitalne alate. Prošle godine smo, usprkos pandemiji, bili prvi u HC Grupi koji smo završili implementaciju i prelazak na Office 365 i cloud tehnologiju. A sada već razvijamo i svoje aplikacije koje nudimo i drugim kompanijama u Grupi.

To su naši početni koraci na putu u kojem nam nove tehnologije nude neslućene potencijale, nude neslućene mogućnosti razvoja, ali isto tako i rizike ukoliko ne budemo dovoljno brzi, dovoljno dobri i spremni na promjene.

Osim što želimo biti što digitalniji, svakako želimo biti još zeleniji. Odgovornost i briga prema okolišu svakako je naš prioritet. Želimo biti i efikasniji, prije svega u korištenju energije, koristiti manje ugljičnog dioksida i imati što manji utjecaj na okoliš.

Sigurnost na radu i briga za svakog našeg uposlenika naša je svakodnevna zadaća. Gradimo sistem vođeni željom ali jednako tako i beskompromisnim opredjeljenjem za nula ozljeda na radu!

Zadovoljan sam da smo usvojili i interpretirali naše korporativne principe,

našu Svrhu. Materijali od kojih se gradi budućnost proizvode se u našim pogonima u Bosni i Hercegovini kao i u Hrvatskoj, a svi mi dajemo svoj puni doprinos da ta budućnost bude izgrađena materijalima vrhunske kvalitete s najmanjim mogućim ekološkim otiskom.

Ni ove godine naši napor i naši uspjesi nisu ostali nezapaženi. „Poslovne novine“, koje već decenijama ocjenjuju rad kompanija u BiH, dodijelile su nam posebno i najviše priznanje „Pečat 100 najvećih“ za naše izvanredne rezultate i doprinos razvoju BiH ekonomije. Ovo priznanje koje se dodjeljuje samo najboljima daje nam dodatni vjetar u leđa, ali također i odgovornost da i dalje ispunjavamo očekivanja svih naših dionika.

Osvojili smo i glavnu nagradu sveukupnog pobjednika na svjetskom takmičenju za Customer Experience (iskustvo kupaca). Zahvaljujući NPS programu kojeg su razvili HeidelbergCement i Gemseek, u kojem Bosna i Hercegovina učestvuje od samog početka implementacije, pokazali smo drugaćiji pristup kupcima i interes za njihove poslovne aktivnosti. Kolege i kolege iz naše obje poslovne linije su duboko posvećeni radu kroz ovaj program i briži za kupce

Naša strategija polazi od vizije da budemo lider na tržištu, lider u tehnologiji i efikasnosti, lider u znanju, a to poslijedično neminovno dovodi do toga da ćemo biti lideri po rezultatima i lideri u uspješnom poslovanju.

Time si otvaramo nove mogućnosti i perspektive razvoja, dobivamo nove šanse za ulaganja, ekspanzije, zapošljavanja i standarda naših uposlenika, kao i zadovoljstva svih dionika, od poslovnih partnera, susjeda, komšija, javnosti i vlasnika.

Koliko budemo odgovorni i umješni, toliko ćemo biti jaki i uspješni.

Svjedoci smo znatnih povećanja troškova poslovanja, a to nameće potrebu da pronađemo načine da podignemo i kvalitetu našeg rada, kao i kvalitetu naših proizvoda i usluga i naravno, da naš rad i ulaganja kroz prodaju naših proizvoda i usluga realiziramo po adekvatnim cijenama.

Nastavljamo sa investicijama u svim poslovnim segmentima, kako u cementu tako i u betonu, kako u BiH, tako i u našim kompanijama u Hrvatskoj.

Nastavljamo sa još ambicioznijim programima obuke kako bi stekli još više kompetencija i vještina.

Uvjerjen sam da mi kao tim to zajedno svakako možemo i znamo odgovoriti na svaki izazov i biti najuspješniji.

Želim vam ugodne novogodišnje praznike i blagdane, da se dobro odmorite, napunite energijom i želim vam svako dobro u Novoj godini. Prije svega dobro zdravlje za vas i vaše najvoljenije.

Sretno i živjeli
Branimir Muidža

PEČAT 100 NAJVEĆIH

Naša kompanija postala nosilac još jednog prestižnog priznanja koje se dodjeljuje samo najboljima

Utorak 14.9.2021., u Sarajevu je održano 34. izdanje proglašenja „100 najvećih kompanija u BiH“. Nagrade su dodijeljene na gala prijemu koji je organizovan u čast kompanija iz Bosne i Hercegovine koje su najbolje poslovale u prošloj godini.

Organizator ove tradicionalne manifestacije koja već godinama podržava i nagrađuje one najbolje u bosanskohercegovačkoj ekonomiji su Poslovne novine i analitički partner LRC, a suorganizator je bila Vanjskotrgovinska komora BiH.

Kako kažu iz Poslovnih novina jedno priznanje

i ove godine se izdvojilo od ostalih. Riječ je posebnoj nagradi „Pečat 100 najvećih“ koje su ekonomski stručnjaci dodijelili Tvornici cementa Kakanj, a koje je u ime kompanije preuzeo Branimir Muidža, generalni direktor Tvornice cementa Kakanj i generalni direktor HeidelbergCementa u BiH i Hrvatskoj.

Tvornica cementa Kakanj prošle godine je ostvarila porast na svim poljima poslovanja od čega se izdvajaju porast dobiti od skoro 65 posto, prihoda od 23,4 posto i izvoza od skoro 14 posto, a za projekte društvene odgovornosti izdvojili su 550.000 KM. Ovi rezultati su ih doveli do ovog najvećeg priznanja koje je dodijeljeno

**POSEBNA NAGRADA
ZA IZVANREDNE
REZULTATE
I DOPRINOS RAZVOJU
BIH EKONOMIJE**

tokom ove prestižne manifestacije.

Pored ovog zaista posebnog priznanja našoj kompaniji je uručeno i priznanje „100 najvećih u BiH“ za ostvaren najveći prihod u svojoj djelatnosti.

„Veoma sam ponosan i sretan što smo dobili ovaj posebni pečat za naše izvanredne rezultate i doprinos razvoju BiH ekonomije,“ kazao je Muidža. „Značajno smo povećali našu prodaju, izvoz dobit, te smo značajno investirali u održivi razvoj. Veoma sam ponosan na svoj tim i osjećam se istinski privilegirano što mogu biti na čelu ovakve ekipe! Biti uspješan je važno

Direktor Neimarlija

ali je barem isto toliko važno raditi posao na odgovoran način i uz puno poštivanje principa održivog razvoja. To je utkano u DNK naše kompanije. Lijepo je popeti se na vrh i bit broj jedan, ali mi smo također svjesni očekivanja naših dionika da nastavimo nizati sve bolje rezultate."

Moramo priznati da je 2020. bila zaista sjajna poslovna godina, ali ništa manje ne zaostajemo ni u ovoj 2021. godini. I dalje smo u vrhu najboljih kompanija koje posluju u BiH.

Lijepo je popeti se na vrh i bit broj jedan, ali mi smo također svjesni očekivanja naših dionika da nastavimo nizati sve bolje rezultate.

Sergo Vashakidze, komercijalni direktor HeidelbergCementa za regiju Sjeverna i Istočna Evropa - Centralna Azija (NEECA)

TEHNOLOGIJA BETONA

Trendovi i inovativne tehnologije

Međunarodna naučno stručna konferencija „Sfera 2021: Tehnologija betona“ održala se u Sarajevu 2. i 3. 11. 2021. godine. Organizator konferencije je kompanija Sfera d.o.o. Mostar u saradnji sa Građevinskim fakultetom Sarajevo, Arhitektonsko građevinsko geodetskim fakultetom Banjaluka, te Institutom IGH iz Zagreba.

Tvornica cementa Kakanj, članica HeidelbergCement Grupe i biznis lider održivog razvoja u BiH, jedan je od glavnih sponzora ove konferencije na kojoj su se okupili regionalni predavači i stručnjaci koji su govorili o različitim tematskim jedinicama kao što su tehnologija betona, beton u niskogradnj, BIM – beton

u savremenom projektovanju konstrukcija, beton u arhitekturi, specijalne vrste betona, te prefabrikovani AB elementi. Posebno mjesto zauzela je tema o održivom betonu odnosno betonu s niskim udjelom CO₂.

Sve mogućnosti koje nam nose nove tehnologije i koje HeidelbergCement već uveliko primjenjuje predstavio je Sergo Vashakidze, komercijalni direktor HeidelbergCementa za regiju Sjeverna i Istočna Evropa - Centralna Azija (NEECA). Vashakidze je govorio o ciljevima održivog razvoja koje implementira HeidelbergCement kao i o sveukupnim nastojanjima HeidelbergCementa da smanji emisije CO₂ u svim dijelovima svijeta gdje posluje i kroz poticanje korištenja novih vrsta cementa, odnosno betona, koji imaju nizak udio klinkera (CEM II B-W, CEM III A).

JAKA POZICIJA ZA
BUDUĆNOST

smanjeni udio klinkera, odnosno upotrebu takozvanih niskokarbonskih cemenata i betona.

„Jako sam sretan što sam imao priliku da učestvujem u ovoj konferenciji o tehnologiji betona koju je organizirala Sfera. Konferencija je veoma dobro koncipirana i predstavljene teme koje se tiču trenutnih trendova u tehnologiji betona i građevinskom sektoru bile su više nego zanimljive“, kazao je Vashakidze. „U našoj prezentaciji nastojali smo da istaknemo našu svrhu 'Material to build our future', obaveze održivosti HeidelbergCementa i najbolje prakse HeidelbergCementa u Bosni i Hercegovini na isporuci na građevinske projekte betona pripremljenih od tipova cementa koji imaju nizak udio klinkera (CEM II B-W, CEM III A).“

HeidelbergCement Bosna i Hercegovina jedan je od lidera u našoj regiji Sjeverna i Istočna Evropa – Centralna Azija po pitanju faktora udjela klinkera. Uvođenje novih tipova cementa (npr. CEM II C-M po EN 197-5 standardu) pomoći kompaniji da zadrži tako jaku poziciju i u budućnosti."

Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja Tvornice cementa Kakanj, kazao je da su se TCK i HeidelbergCement sa zadovoljstvom odazvali učešcu kako bi prezentirali nešto što je svjetski trend. „Ovi godini svjedočimo nastojanjima čovječanstva

za smanjenjem stakleničkih plinova, odnosno dekarbonizaciji industrije. Cementa industrija ima svoju ulogu u tome i mi kao proizvođači cementa i betona želimo pokazati koji su to trendovi i inovativne tehnologije u cilju smanjenja emisije CO₂ i koji je to put kojim će se svijet kretati narednih godina”, kazao je Neimarlija.

Dodao je da su se na konferenciji pokazali sve funkcionalnosti betona kao nezamjenljivog materijala u savremenoj gradnji, te da je istaknuta i sva ljepota građena betonom.

Konferenciji su, pored predstavnika TCK, također prisustvovali i predstavnici TBG BH i TBG Beton, stručnjaci za najkvalitetniji beton u regiji koji su iskoristili ovu priliku za poslovne susrete i razmjenu iskustava naročito na polju proizvodnje održivih betona.

*Mi kao proizvođači
cement-a i betona
želimo pokazati
koji su to trendovi
i inovativne
tehnologije u cilju
smanjenja emisije
CO₂ i koji je to put
kojim će se svijet
kretati narednih
godina”*

UVIJEK NA PRAVOM MJESTU

Više od 20 godina TBG Beton isporučuju beton vrhunske kvalitete na najzahtjevnija gradilišta i projekte u Hrvatskoj. Bez obzira na izazove, nastavljaju s dobrim rezultatima i novim investicijama.

Kompanija TBG Beton d.o.o. Zagreb, specijalizirana za proizvodnju i plasman transportnog betona, osnovan je 1998. godine, a u cilju unapređenja rada kompanije i strateškog širenja poslovanja, TBG Beton 2010. godine ulazi u sastav Tvornice cementa Kakanj. Koristeći visokokvalitetni kakanjski cement, TBG Beton proizvodi vrhunske marke betona po njemačkoj recepturi, te širi svoje poslovanje i otvara nove poslovnice.

Danas kompanija ima sedam betonara koje rade u Zagrebu, Đakovu, Osijeku, Slavonskom Brodu, Valpovu, Vinkovcima i Splitu. Zahvaljujući vlastitom pogonu za proizvodnju agregata, separaciji šljunka u Slavonskom Šamcu, TBG Beton ima osiguran i izvor ove sirovine za proizvodnju betona. Svi pogoni su opremljeni po najvišim europskim ekološkim standardima.

TBG Beton d.o.o. i u 2021. godini, nakon više od dva desetljeća postojanja, nastavlja s izvrsnim

UGRADILI SU
VIŠE OD
2 MILIONA M³ BETONA
U NAJZNAČAJNIJE
PROJEKTE

poštivanje svih sigurnosnih mjera, jer mi možemo biti uspješni samo ako su i naši kupci uspješni," kaže Zoran Perić, član Uprave TBG Beton. „I tako to radimo već desetljećima pružajući našim kupcima uvijek više i bolje.“

Zoran Perić, član Uprave TBG Beton, uskoro odlazi u mirovinu, a u TBG-u je od samog početka, dok je na čelu kompanije još od 2000. godine. Ne krije ponos što je mogao dati svoj doprinos kako bi TBG danas bio jedan od najboljih proizvođača betona u Hrvatskoj. „Sretan sam što sam imam tako dobar tim koji je kroz sve ove godine ostao dosljedan osnovnim principima održivog razvoja i vrhunske kvalitete proizvoda koje pravimo.“

Direktor Zoran Perić

Ribarska luka u Brižinama - crveni beton
(foto Lučka uprava Split)

gotovo bez održavanja.

Poslovница u Splitu učestvuje u još jednom važnom Infrastrukturnom objektu vrijednom više od 23 miliona eura. Radi se o Omiškoj obilaznici koja u konačnici treba donijeti rasterećenje gradske jezgre Omiša i smanjenje gužvi nastalih za vrijeme ljeta i turističke sezone.

U kompaniji s ponosom ističu i svoje učešće u rekonstrukciji Vukovarskog vodotornja, simbola otpora ovog grada. Kako bi se projekat na najbolji mogući način priveo kraj, ove godine TBG Beton angažirao je i svoj novi MAN TGS 26.430 s nadograđenom Schwing pumpom za beton od 36m iz Vinkovaca, koja je nabavljena u augustu ove godine. Kamion je opremljen motorom od 430 KS, a za pokretanje beton

Prema njegovim riječima, TBG Beton sudjeluje u mnogim velikim infrastrukturnim projektima, a zbog svojih specifičnosti izdvajaju se projekti u Splitu, Vukovaru i Zagrebu.

Izgradnja Ribarske luke u Brižinama, posebno je zanimljiva jer se radi o upotrebi betona u boji na infrastrukturnom projektu. Autor i projektant arhitektonskog dijela Ribarske luke je Dinko Peračić, koji je za ovaj projekt uvršten među šest najboljih projekata u Hrvatskoj za 2020. godinu te nominiran za nagradu Udruženja hrvatskih arhitekata "Viktor Kovačić". Prema njegovim riječima pigmentirani crveni beton može dugo zadržati svoj prvotni izgled i „dostojanstveno stariti“,

Tunel na Omiškoj zaobilaznici

pumpe se koristi specijalni izvor snage s motora za trajni pogon s momentom od 2.000 Nm koji dolazi s dodatnim hladnjakom ulja kako bi se spriječilo preopterećenje izvora i mjenjača. Uz to, kamion je opremljen ravnom prednjom osovinom koja olakšava kretanje po neravnom terenu.

„Više od dvije decenije radimo na najboljim i najzahtjevnijim projektima u Hrvatskoj. Uz pomoć naše matične kompanije, njemačkog HeidelbergCementa, sistemski smo radili na novim proizvodima prilagođenim potrebama moderne gradnje,” kaže Branimir Muidža, generalni direktor HeidelbergCementa za BiH i Hrvatsku i direktor TBG Beton. „Ugradili smo više od 2 miliona kubnih metara najkvalitetnijeg

Branimir Muidža, generalni direktor HeidelbergCementa za BiH i Hrvatsku i direktor TBG Beton.

betona u najvažnije infrastrukturne, poslovne i stambene objekte. Imamo tim koji bez obzira na udaljenost lokacija na kojima rade funkcioniра potpuno jedinstveno dijeleći svoje iskustvo i znanje zarad što kvalitetnije gradnje. Veoma sam ponosan na naš tim u Hrvatskoj koji je izrastao u kolektiv stručnjaka spremnih da se uhvate u koštač i sa najzahtjevnijim projektima. To je rezultat dobre vizije, dugoročnog plana i svakodnevnog vrijednog rada. To nam posebno omogućava da nastavimo s novim ulaganjima za dobrobit svih naših dionika u Hrvatskoj.“

TBG Beton d.o.o. kontinuirano uči u obnovu svojeg vozog parka. Godine 2016. bila je prva kompanija u regiji koja je svoj vozni park obogatila prestižnim mikserom petoosovincem,

a danas ih ima čak četiri. Pored toga tu je i pet miksera s četiri osovine, a u aprilu je za potrebe betonare u Donjoj Bistri, isporučen još jedan, novi Volvo FM 430 s nadograđenom miješalicom za beton zapremine 9 m³, kako bi se dodatno unaprijedila usluga na području Zagreba.

Direktor Muidža najavljuje i nastavak ulaganja u proširenje kapaciteta planiranom nabavkom još jednog miksera s pet osovine i jednog s četiri tokom naredne 2022. godine. Time će se TBG Beton dodatno pripremiti za sve vrste zahtjeva svojih partnera koji zahtijevaju samo najbolje.

„Materijal od kojeg se gradi budućnost pravimo vrhunski kvalitetno i visoko održivo i u Hrvatskoj i u Njemačkoj, i u Bosni i Hercegovini, odnosno na svim lokacijama na kojima imamo operacije. Svojom jasnom vizijom predodređeni smo za da gradimo svjetlu budućnost,” dodao je na kraju Muidža.

SIGURNO RADNO MJESTO

SEDMICA SIGURNOSTI

Sedmica sigurnosti je snažan prikaz posvećenosti, prilika za sve radnike, izvođače radova i posjetitelje da rade zajedno i proslave nevjerojatno naporan rad u našoj industriji koji zdravlje i sigurnost čine temeljem svega što rade. Sedmica sigurnosti postala je tradicijom u kolektivu Tvornice cementa Kakanj, ali i njenim povezanim kompanijama u BiH i Hrvatskoj. Koordinirano iz Kakanja, u isto vrijeme odvija se više događaja na različitim lokacijama kroz koje se nastoji podići svijest o svim aspektima prevencije na polju sigurnosti i zaštite na radu.

„Ovogodišnja, deseta po redu, Sedmica sigurnosti održana je od 27.9. do 1.10. Zbog pandemija koja još uvijek mnogo utiče na poslovne aktivnosti kompanije, i ovogodišnja sedmica sigurnosti razlikovala se od prethodnih godina jer su izbjegavana veća okupljanja, ali su maksimalno korišteni novi digitalni alati za sve veće sastanke i prezentacije, dok su se edukacije, simulacije i vježbe odvijale u manjim grupama po različitim pogonima,” kazao je Ezedin Kićo, stručni suradnik za zaštitu na radu koji je koordiniraovao događaj.

Realizirane su mnogobrojne aktivnosti, a posebna pažnja tokom ove

sedmice posvećena je vježbama kao što su pokazna vježba za djelovanje u slučaju poremećaja u proizvodnom procesu pečenja klinkera, pokazne vježbe za djelovanje u slučaju raznošenja SRF/RDF-a i rasutog cementa, te pokazna vježba za djelovanje u situacijama visokog rizika na kamenolomu. Uradena je i procjena rizika i opasnosti u radu na visini i zatvorenom (skučenom) prostoru.

„Naši ljudi su naša snaga. Bez njih ne bi postigli ni jedan od uspjeha po kojima je Tvornica cementa Kakanj poznata u BiH ali i regiji. Sigurnost i zdravlje naših ljudi nam je na prvom mjestu a kroz ove vježbe i predavanja nastojimo podići svijest o opasnostima i stvoriti okruženje u kojem nema povreda na radu,” dodao je Neimarlija.

Tokom ove Sedmice također je prezentirana i nova aplikacija za izdavanja i praćenja izdate zaštitne opreme na način definiran pravilnikom o zaštiti na radu. Aplikacija ima veoma jednostavno sučelje prilagođeno krajnjim korisnicima, ubrzava i pojednostavljuje rad uposlenika sa jedne strane dok sa druge strane pruža kontrolu i uvid u istek zaduženja. Posebno je važno istaći da je aplikacija u potpunosti razvijena u IT odjelu Tvornice cementa Kakanj.

DAN SLAVLJA

Dobitnici nagrada i priznanja za 25 godina rada

JUBILARNI POKLONI I NAGRADE

Tvornica cementa Kakanj obilježila 43. rođendan. 28 radnika i radnica obilježili 25 godina rada i dobili zahvalnice i poklon satove. Penzionerima i porodocima preminulih i poginulih radnika pokloni uručeni poštom

Tvornica cementa Kakanj 15. je decembra proslavila 43 godine otkako su u našim pogonima proizvedene prve tone sivog zlata. Zbog pandemijskih mjera ove godine, kao i prethodne, nije bilo moguće organizirati prijem za sve zaposlenike, penzionere i porodice preminulih i poginulih radnika. Međutim, svi su oni dobili jubilarnu novčanu nagradu od TCK kao i promotivne poklone koje su im iz Tvornice spakirali i uputili putem pošte.

Posebne nagrade i zahvalnice i ove godine uručene su radnicama i radnicima koji pune 25 godina rada u Tvornici, a kojih je ove godine

bilo 28. Domaćini ispred Tvornice cementa Kakanj bili su Zehra Obralija, izvršna direktorica za finansije i ekonomski pitanja, i Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja. Članovi Uprave ovom su prilikom ukazali na značaj obilježavanja ovog jubileja i istakli važnost doprinosa svakog pojedinačnog radnika i radnice: „Zahvaljujući vama i vašem angažmanu proizvedeno je više od 20 miliona tona cementa do sad. Neki od najznačajnijih objekata današnjice izgrađeni su upravo cementom koji ste vi proizveli Zahvaljujući vama Tvornica cementa Kakanj je sinonim uspjeha i napretka,” kazao je Neimarlija u uvodnom obraćanju. „Mi smo

stabilna kompanija koja i u ovim turbulentnim vremenima svojim radnicama i radnicima pruža sigurno radno mjesto i sigurnu luku.“

Ovaj put 25 godina rada u TCK slavili su oni koji su počeli raditi 1996. godine. Većinom su to bili demobilisani borci koji su dobili priliku da se zaposle i vrate normalnom životu: „Velika mi je čast što u ovoj kompaniji proslavljam 25 godina rada. Ovo je jedna od rijetkih kompanija koja na ovakav način obilježava svoje rođendane i jubileje,” kazao je ovom prilikom Fahrudin Kusić, jedan od slavljenika i dugogodišnji predsjednik Vijeća radnika TCK.

Direktorica Obraljica kazala je da se ove i prošle godine obilježavanje rođendana Tvornice odvija u potpuno drugačoj atmosferi. „Ranijih godina ogromno nam je zadovoljstvo bilo što smo na ovaj dan mogli ugostiti naše penzionere kojih je nemali broj. Ove godine što se tiče događaja sve je jako skromno, ali što se tiče naše potpore radnicima i penzionerima, tu se apsolutno ništa nije promjenilo. Naši radnici redovno svake godine dobivaju jubilarnu nagradu, a svim našim penzionerima uplaćujemo po 300 KM. Znamo da je svim našim penzionerima ovo veoma važan dan kada se međusobno sreću i druže, ali na žalost to ove godine nije bilo moguće.“

Da se podsjetimo: prve tone „sivog zlata“ krenule su iz Kakanja 15. decembra 1978. godine, i u potpunosti promijenile historiju građevinske industrije u BiH. Izgradnjom cementare u Kakanju omogućen je mnogo brži razvoj moderne infrastrukture i gradnje neophodnih stambenih i poslovnih objekata u urbanim centrima koji su se intenzivno razvijali početkom osamdesetih. Cement iz Kakanja posebno je bio značajan za izgradnju kompletne infrastrukture i pratećih objekata za XIV Zimske olimpijske igre u Sarajevu, a danas za izgradnju autoputa na Koridoru 5C.

SVRHA

je razlog vašeg postojanja
Bezvremenska zvijezda vodilja,
svjetlo kojem težite svakog dana,
razlog **zašto** osvajate planine.

VIZIJA

pokazuje **gdje** želite ići
Sljedeća velika planina koju
namjeravate osvojiti

VRIJEDNOSTI

usmjeravaju ponašanje zaposlenika
Definira **kako** učesnici djeluju na
svom putu ka vrhu

MISIJA

je ono **šta** radite

Određuje svakodnevne korake koji
se poduzimaju ka osvajanju planine

NAŠA SVRHA NAŠA ZVIJEZDA VODILJA

KOMPAS U TURBULENTNIM VREMENIMA

POKRETAČKA SNAGA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Svijet u kojem živimo mijenja se iz temelja. Više od 150 godina HeidelbergCement daje svoj doprinos sveukupnom progresu nudeći napredna rješenja i građevinske materijale. Kao članica ove prestižne njemačke Grupe, Tvornica cementa Kakanj ulaze velike napore da doprinese razvoju lokalne ekonomije i lokalne zajednice tako što kontinuirano investira u nove tehnologije, u obrazovanje i obuku ljudi, i u razvoj lokalnog društva, a sve u skladu sa jednim od svojih slogana „Gradimo na čvrstim temeljima“. Sada je došlo vrijeme da napravimo novi korak i postavimo još jače temelje za budućnost. Prošle godine HeidelbergCement je pokrenuo strategiju „Beyond 2020“ u kojoj je Grupa definirala svoje finansijske, digitalne i okolišne ciljeve sve do 2025. godine gdje su jasno postavljeni prioriteti uz pomoć kojih će se postići zadati ciljevi. Ubrzo nakon toga dr Dominik von Achten, glavni izvršni direktor Grupe, nudio je novu Svrhu i novi slogan kojim se definira naša korporativna misija: „Material to Build Our Future“.

„Kao organizacija ali također i na individualnom nivou kao zaposlenici trebamo zvijezdu vodilju koja će nam pružiti smjernice u ovim vremenima promjena, cilj koji će nam dati usmjerenje za narednih nekoliko godina i dekada.“ - Dr. Dominik von Achten

Ova ambiciozna svrha, ovaj ambiciozni cilj odražava ne samo naš trenutni položaj kao organizacije nego također težnje Grupe da razvije i proizvede inovativne građevinske proizvode koji će igrati odlučujuću ulogu u budućnosti. Naša svrha je pokretačka snaga za održivi razvoj, pokazuje nam kojim putem trebamo koračati naprijed u našem svakodnevnom radu i pruža nam zajedničku viziju koja donosi povezanost kompanije i njenih timova širom svijeta.

Kako bi se nova Svrha što bolje implementirala i ugradila u svakodnevni rad svakog našeg radnika, definirana su četiri principa kulture HeidelbergCementa kojima se stavlja fokus na četiri fundamentalna koncepta koji opisuju kako želimo raditi u budućnosti i koji su osnova za svako naše djelovanje radi ostvarenja ciljeva:

- Timski rad – „Zajedno smo jači i zajedno napredujemo“
- Jaki igrači – „Usrećujemo kupce“
- Kreativnost – „Oslobađamo inovativnosti“
- Održiva rješenja – „Mislimo i djelujemo dugoročno“

„Naša Svrha je naš zajednički smjer i nešto s čime se svi mi poistovjećujemo – od SAD-a do Francuske, od Norveške do Maroka, od Indije do

Jačajmo zajedno i pomjerajmo granice!

Za našu budućnost potreban je timski rad. Najbolje rezultate postižemo kada koristimo našu globalnu snagu. Udržimo svoje snage iz svih regija. S našim marljivim pristupom možemo savladati svaki izazov.

Učinimo kupce zadovoljnim!

Za našu budućnost potrebni su jaki igrači. Hajde da budemo još bolji partneri našim kupcima. Njihov uspjeh je i naš uspjeh. Mi rješavamo njihove probleme, čak i prije nego do njih dođe.

Oslobodimo inovativnost!

Za našu budućnost potrebna je kreativnost. Iskoristimo slobodu da idemo u novim pravcima. Inovativnost ne pozna hiperarhiju. Sjajnu ideju može imati bilo ko i bilo gdje. Predstavite je i zalažite se za nju.

Mislimo i djelujmo dugoročno!

Za našu budućnost potrebna su rješenja koja traju. To je ono što nudimo: pouzdani i održivi materijali. Budimo lider koji će našu industriju preobraziti u CO₂-neutralnu - jednom i zauvijek.

Australije! U isto vrijeme želimo sačuvati našu multikulturalnost. Zato je odgovornost svih nas da našu svrhu adaptiramo regionalnim i drugim prilikama. Svaki radnik mora aktivno učestvovati i oživjeti principne naše kulture u svakodnevnom životu." - Dr. Dominik von Achten

Lokalna implementacija

Implementacija Svrhe i principa kulture naše Grupe u Bosni i Hercegovini počela je krajem prošle godine kada se počelo sa prevođenjem materijala koji su korišteni u kasnijoj fazi za upoznavanje rukovodioca o važnosti Svrhe i obavezama rukovodstva u prenošenju Svrhe svim radnicima. Odjel za ljudske resurse uz podršku Komunikacija organizirao je prvi webinar o ovoj

veoma važnoj promjeni načina djelovanja i rada naše kompanije.

Šta je zapravo Svrha

Svrha je sve ono zbog čega postoji naša kompanija, sve ono što radimo. Naš novi slogan *Material to Build Our Future* (materijal za gradnju naše budućnosti) na specifičan način sažima razlog postojanja naše kompanije i naše Grupe. Materijal koji mi proizvodimo, naš cement i beton, to su materijali koje smo razvijali i koje ćemo dalje razvijati kako bi uvijek bili ono najbolje što se može naći u građevinskom sektoru. Naši materijali su ono po čemu se razlikujemo od ostalih. Sav naš rad i trud koji ulažemo svaki dan da

proizvedemo materijale vidljiv je i trajan. Mi pravimo materijale od kojih se gradi budućnost. Infrastruktura, zgrade, škole, domovi i sve ono što čini modernu civilizaciju izgrađeni su od materijala koje mi proizvodimo.

Svrha *Material to Build Our Future* također predstavlja i našu odgovornost. Kroz naš svakodnevni rad odgovorno radimo da napravimo materijale koji su kvalitetni, izdržljivi, i koji su u skladu sa svim principima naše kulture. Kroz našu Svrhu postajemo svjesni važnosti našeg rada i naših proizvoda. Od naših materijala se gradi naša i budućnost naše djece, zato je važno da svako od nas pruži svoj doprinos da ti materijali budu najbolji.

Šta želimo postići s našom svrhom?

Privući buduće talente

koji su raznovrsni i jako motivirani

Izazvati ponos kod radnika

kako proizvodnih tako i administrativnih odjela

Istaći stabilnost i pouzdanost

kao najvažnije prednosti HC-a kod kupaca

Istaći dugoročni pristup

naspram kratkovidnosti

Pružiti usmjerenje i putokaz

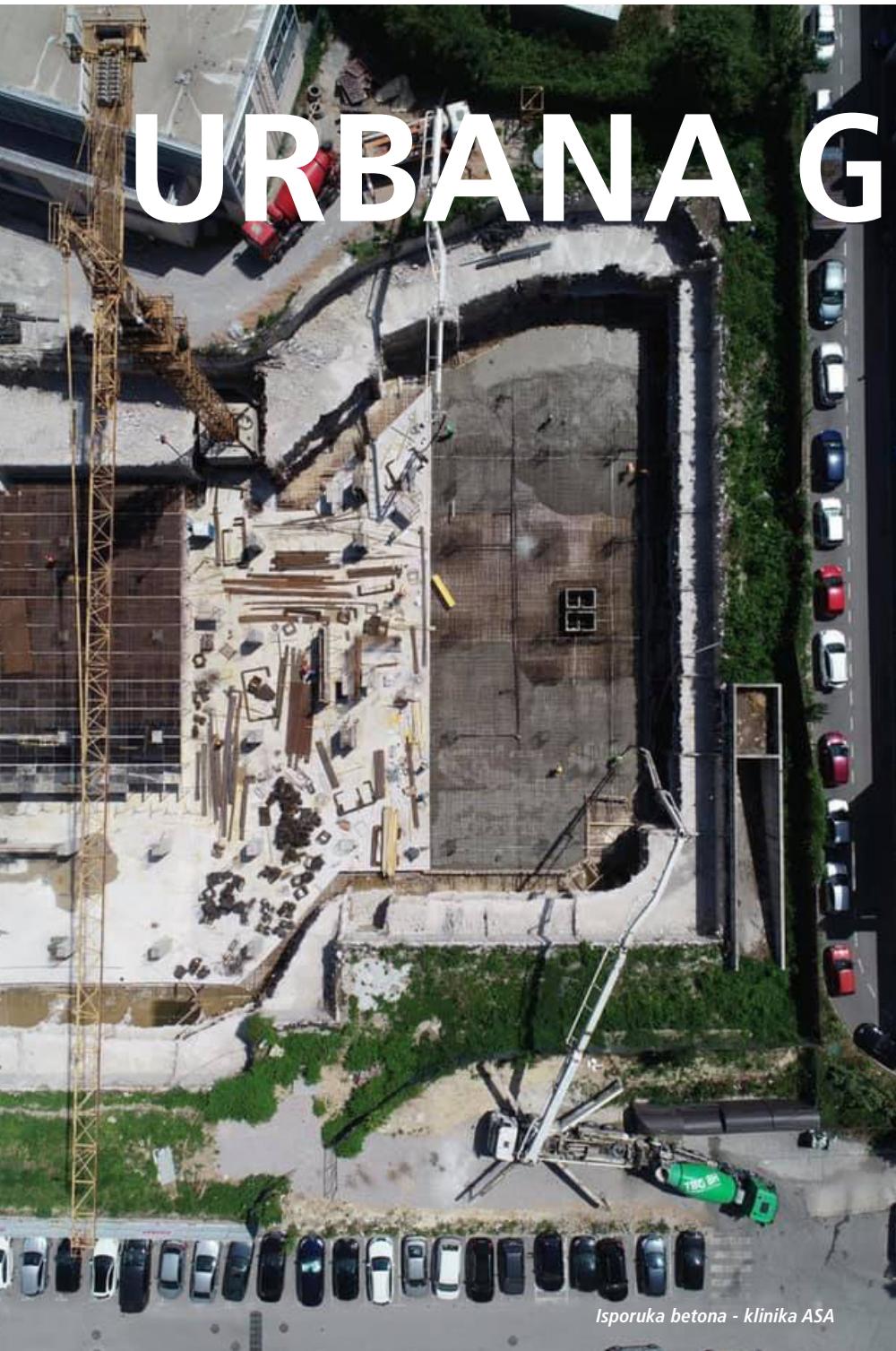
za sve inicijative i mјere u grupaciji

Osigurati vodeće mjesto u industriji

suprotstavljajući se statusu quo i pomjerajući granice mogućeg

URBANA GERILA

Isporuka betona - klinika ASA

Kvalitetna i zahtjevna gradnja zahtijeva kvalitetne materijale, a za kvalitetan beton bira se TBG BH. Tokom 2021. godine TBG BH je isporučio skoro 130.000 metara kubnih betona kako na trenutno najveće i najvažnije infrastrukturne projekte na Koridoru 5C, tako i na mnogobrojne druge infrastrukturne, poslovne i individualne objekte u cijeloj zemlji. I ove su godine prisutni u

svim velikim urbanim centrima zemlje, gdje god se radi i gradi.

U TBG-u kažu da trenutno posjeduju preko 500 razrađenih receptura za razne vrste betona i proizvoda od betona, a proizvodne linije su potpuno prilagođene individualnim zahtjevima kupaca. „Svaki objekat odnosno gradilište nosi svoje određene specifičnosti koje se razlikuju od projekta do projekta. Stalno radimo na razvijanju

NAJBOLJI BETON
U SVIM URBANIM
CENTRIMA I
NA SVIM GLAVNIM
PROJEKTIMA

novih proizvoda i novih receptura koje će u potpunosti zadovoljiti specifične potrebe naših kupaca,” kazala je Ehlimana Šehmehmedović, direktorica TBG BH.

TBG BH trenutno isporučuje beton na skoro sve dionice autoputa na Koridoru 5C. „Naša betonara u Zenici nastavlja intenzivno isporučivati beton na nove dionice autoputa na Koridoru 5C, a od ove godine i betonara u Mostaru radi punim kapacitetom i dostavlja beton za dijelove autoputa koje se grade na potezu Mostar - Počitelj. Jako smo ponosni što se sve ove godine u kontinuitetu naš beton ugrađuje u svaki kilometar novog autoputa koji će služiti mnogim generacijama,” kaže Šehmehmedović.

U Sarajevu se također radi punom parom. U protekloj godini beton je išao na mnogobrojne projekte od kojih se ističe isporuka betona za gradnju nove privatne klinike, projekat vrijedan oko 60 miliona eura. Investitor je ASA kompanija sa partnerima, dok se klinika radi prema studiji koju je pripremio Medicinski fakultet iz Beča. „Pored ASA klinike, sarajevske betonare od ove godine rade isporuku na jedan od najznačajnijih infrastrukturnih projekata u Kantonu Sarajevo – rekonstrukcija tramvajske pruge, vrijedan 20,4 miliona, u trajanju od oko dvije godine. Izvođač radova je kompanija Bosman, naš dugogodišnji

Na gradilištu autoputa na Koridoru 5C - na dijelu Mostar Počitelj

partner u gradnji," kaže Asim Mešić, rukovodilac poslovne jedinice u Sarajevu.

Svoju proizvodnju i poslovanje TBG BH u potpunosti zasniva na principima održivog razvoja. Već decenijama sve betonare su opremljene ekološkim modernim postrojenjem za reciklažu betona, gdje se ostaci betona iz proizvodnje razlažu na ulazne komponente - voda i frakcija - te vraćaju u proizvodnju. Na ovaj način nemaju otpadnih voda i već iskorištena voda se reciklira, te ponovo koristi u proizvodnji. Pored toga, TBG BH u partnerstvu sa svojim kupcima radi na promociji i upotrebi betona s niskim udjelom karbona.

Tokom protekle godine isporučili su oko 1.500 kubika sulfatno-otpornog betona klase izloženosti XA1 napravljenog sa cementom CEM III A 42,5 N koji se svrstava u zelene cemente s veoma niskim karbonskim otiskom. „Radi se o pet objekata za uzgoj stoke koji su građeni za Mesnu industriju Tulumović, kazao je Dejan Vasilić, rukovodilac poslovne jedinice u Banjaluci. „Veoma nam je draga da upotrebov ovog specifičnog niskokarbonskog cementa možemo našim klijentima ponuditi upravo ono što im najviše odgovara, a u ovom slučaju to je sulfatna

otpornost, te visoke konačne čvrstoće," dodaje Vasilić.

Što se tiče investiranja, TBG BH je ove godine radi unapređenja usluga transporta i ugradnje betona nabavio i novi mikser za poslovnu jedinicu u Banjaluci kao i novu pumpu za pogon u Mostaru.

„Sve što se gradi našim betonom i cementom

tu je da traje za generacije koje dolaze poslije nas. Mi pravimo materijale koji traju i na koje se svi možemo osloniti, a plasiranjem cementa i betona vrhunske kvalitete želimo osigurati da se trend rasta, koji društvo ima, nastavi i u narednim godinama," dodaje direktorica Šehmehmedović. „Stvaramo nove objekte vođeni našom inovativnošću želeći pri tom stvoriti dodanu vrijednost za naše kupce, uživajući svake minute radeći kao složni tim."

NOVO ZDANJE ZA BOLJE ZNANJE

PROSTORIJA ZA OBUKE

Prostor za sigurnosne obuke za sve posjetioce i izvođače radova koji će biti opremljen digitalnim alatima za prezentiranje i obuku

Sigurnost na prvom mjestu! To je ono na čemu zasnivamo sve svoje aktivnosti. Pored sigurnosti svih naših radnika, svi oni koji dolaze u naše pogone zbog bilo kakvih razloga također moraju biti sigurni. A da bi bili sigurni neophodno je da se pridržavaju svih mjera zaštite u smislu pridržavanja HTZ propisa, upoznavanje sa mogućim opasnostima, te upoznavanje sa pravilima korporativnog ponašanja pojedinca za vrijeme boravka u krugu TCK. Također, u ovoj prostoriji će se vršiti analiza elaborata o uređenju gradilišta.

Kroz akcioni plan predviđeno je da se u tu svrhu na ulazu u tvornički krug izgradi posebna prostorija koja služi za obuku svih vanjskih izvođača radovi i posjetilaca. Tokom ove godine izdvojena su sredstva, a pogon građevinskog održavanja je prionuo na posao, pa smo tokom ljeta ugledali i konačne obrise ove dosta neobične građevine koja odiše jednostavnosću betona.

„Objekat je izgrađen tako da svojom dispozicijom, arhitekturom, volumenom i izborom materijala ne naruši ambijent okruženja u kojem se nalazi,”

kaže Elvedin Hadžić, rukovodilac pogona građevinskog održavanja. „Poseban akcenat je dat na fasadu objekta kako bi zadržao izgled završnog fasadnog sloja od betona, tj. princip fasade sličan je novoizgrađenoj administrativnoj zgradi.“

Prostorija površine 49 m² bit će opremljena i digitalnim alatima za prezentiranje i obuku, a pored toga, na južnoj fasadi objekta je u planu postavljanje ekrana na kojem će se prikazivati podaci bitni i za zaposlenike i za posjetioce, a koji su vezani za oblast zaštite na radu.

ZDRAVLJE PRIJE SVEGA

SISTEMATSKI PREGLED ZA SVE RADNICE I RADNIKE

Briga za zdravlje radnika među glavnim je prioritetima Tvornice cementa Kakanj. U okviru programa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, koji je iznad zahtijeva zakonske usklađenosti, već decenijama se u kompaniji provode sistematski pregledi kako bi se što više djelovalo preventivno. Pored obaveznih sistematski pregleda za radnike koji rade u posebnim uslovima rada, u organizaciji HR odjela, u toku mjeseca oktobra i novembra, proveden je još jednom i opšti sistematski pregled za sve ostale radnike i radnice Tvornice cementa Kakanj.

„Briga za naše ljude je ono što je srž ljudski resursa u Tvornici cementa Kakanj,” kazala je Azra Uzunović, rukovodilac kadrovske službe. „Nastojimo da u svim segmentima zaštite zdravlja kao i sigurnosti na radu radimo što je više moguće preventivno. Počeci bolesti nisu uvijek vidljivi tako da se faktori rizika bolesti otkrivaju upravo prilikom ovakvih sistematski pregleda i moguće je na vrijeme djelovati.“

Pored ovoga, svim radnicama i radnicima TCK na raspolaganju je ambulanta za svakodnevne preglede a koja se nalazi unutar tvorničkog kruga što

omogućava da većinu manjih zdravstvenih problema riješe tu na svom radnom mjestu.

„Zdravlje je najvažnije i uvijek mora biti na prvom mjestu,” kaže Branimir Muidža, generalni direktor. „Nastojimo da svojim radnicima i radnicama omogućimo što bolji pristup zdravstvenoj zaštiti, a posebno radimo na prevenciji jer se mnogobrojna stanja i bolesti mogu spriječiti ili kontrolirati ukoliko se na vrijeme otkriju. Prednosti ovakvog pristupa ogromne su i za radnike i za kompaniju.“

U Tvornici cementa Kakanj na svakodnevnoj se osnovi, kroz oprežan program obučavanja i obrazovanja radnika, radi na promoviranju preventivnog djelovanja kako bi se svi radnici i radnice što bolje zaštitili od svih rizika od nezgoda i bolesti. Pravo na zdravlje i ulaganje u zdravlje predstavlja bitnu odrednicu kvalitete ličnog života, života svojih porodica i društva u cjelini. Zdrav način života i periodički sistematski pregledi danas upravo odražavaju praktični smisao narodne poslovice: Bolje spriječiti nego liječiti.

KLJUČNI KORAK NA PUTU KA DIGITALIZACIJI

IDEMO JAKO IDEMO DIGITALNO

HeidelbergCement ulazi u partnerstvo s vodećom softverskom investicijskom kompanijom Thoma Bravo i investira u Command Alkon kako bi izgradili digitalni ekosistem za industriju građevinskih materijala

HeidelbergCement, jedan od najvećih svjetskih integriranih proizvođača građevinskih materijala i rješenja, i Command Alkon, globalni lider u sveobuhvatnim tehnološkim rješenjima za lanc opskrbe za masivne građevinske materijale, najavili su 28.9.2021. da je u okviru novog partnerstva s kompanijom Thoma Bravo, vodećom investicijskom softverskom kompanijom, HeidelbergCement potpisao ugovor o ulaganju u manjinski udio od 45% u kompaniji Command Alkon. Thoma Bravo zadržava većinski udio u Command Alkonu.

Od kupovine Command Alkona u 2020. godini, Thoma Bravo pomogao je kompaniji da proširi

svoj portfolio rješenja kao i da modernizira i centralizira svoje sisteme i organizacijsku strukturu radi poboljšanja iskustva kod kupaca. Kao grupa, Thoma Bravo, HeidelbergCement i Command Alkon očekuju da će nastaviti s ubrzavanjem strategije Command Alkona da isporuči najbolja u klasi rješenja bazirana na oblak tehnologiji kako bi pružili bolje usluge klijentima. HeidelbergCementovo globalno prisustvo i usvajanje proizvoda dodatno će omogućiti Command Alkonu da prilagodi svoja rješenja i nastavi sa rastom.

HeidelbergCement i Command Alkon vjeruju da će kroz svoje napore kao i kontinuiranu saradnju sa dionicima širom svijeta pomoći

napretku digitalne transformacije unutar sektora lanca opskrbe za masivne građevinske materijale uključujući i transparentnije standarde u industriji za neometanu povezanost, poboljšana rješenja za svakodnevne problematične tačke kod kupaca (npr. digitalno izdavanje izdatnica ili telematika), uopćeno povećanje zamaha u inovacijama, i ubrzanje postignuća kupaca na polju održivosti. HeidelbergCement će nastaviti autonomno da posjeduje i razvija HConnect, svoj vlastiti paket digitalnih proizvoda sa više od 18.000 klijenata. "U okviru naše strategije "Beyond 2020" naš cilj je da postanemo prva industrijska tehnološka kompanija u našem sektorу," kazao je dr Dominik von Achten, predsedavajući Upravnog odbora HeidelbergCementa. "Napravili smo značajan

Zajedno ćemo izgraditi digitalni ekosistem budućnosti za industriju masivnih građevinskih materijala."

pružamo vrijednost našim kupcima i dionicima širom građevinske industrije."

"Veoma smo sretni zbog partnerstva s HeidelbergCementom koji je neupitan lider u industriji po pitanju digitalne transformacije, putem kojeg će se dalje podržavati strategija rasta Command Alkona i transformirati industrija masivnih građevinskih materijala" rekao je A.J. Rohde, stariji partner u kompaniji Thoma Bravo. "Ovo je naše najznačajnije partnerstvo s globalnom industrijskom kompanijom, i partnerstvo koje će vjerujemo imati dugoročni pozitivni učinak na održivost i lakoću poslovanja u sektoru masivnih građevinskih materijala. Kada smo kupovali Command Alkon cilj nam je bio modernizirati platformu kompanije, izgraditi digitalni ekosistem od proizvodnje do potrošnje, i proširiti svoje globalno prisustvo. Ova investicija i partnerstvo s HeidelbergCementom koje mijenja industriju ubrat će još više sve ove inicijative na korist svih klijenata Command Alkona."

napredak u našem nezavisno razvijenom HConnect digitalnom setu alata za kupce od njegovog razvoja 2018. godine. Investiranje u Command Alkon i partnerstvo s Thoma Bravom sada nam omogućava da unovčimo skriveni potencijal naših sredstava i prevedemo ih u novu stazu napretka za HeidelbergCement. Zajedno ćemo izgraditi digitalni ekosistem budućnosti za industriju masivnih građevinskih materijala."

"Ovo partnerstvo je jedinstvena prilika da se ubrza digitalna promjena u cijelom lancu opskrbe masivnih građevinskih materijala," kazao je Phil Ramsey, glavni izvršni direktor Command Alkona. "HeidelbergCement je vodeći igrač u svojoj industriji, a njihova investicija potvrđuje našu strategiju, rješenja i izvanredno iskustvo klijenata koje nudimo. Ovom transakcijom Command Alkon će dobiti bolju poziciju da unaprijedi našu podršku svim klijentima, proširi naše geografsko prisustvo i izvrši naš prelazak na oblak tehnologiju. Radujemo se nastavku našeg korisnog partnerstva s HeidelbergCementom i Thoma Bravom dok nastavljamo isporučivati tehnologije automatizacije i poslovanja kojima

Command Alkon ima najveću instaliranu softversku bazu u sektoru lanca opskrbe masivnim građevinskim materijalima sa više od 2.500 klijenata širom svijeta. Njegov sveobuhvatni proizvodni portfolio uključuje softver i tehnologiju za automatizaciju tvornica i pogona, za naručivanje i planiranje materijala, za upravljanje inventarom i mješavinama, za logistiku kamionskog prevoza i optimizaciju flote, za operacije, izvještavanje i analitiku u uredu i na terenu. Više od 1.000 kompanija koristi Command Alkonovo CONNEX platformu koja povezuje sve učesnike cijelog lanca opskrbe masivnim građevinskim materijalima - dobavljače, prevoznike i kupce - čime se jača razmjena podataka i digitalni procesi rada kod svih strana na nivou oblaka i omogućava klijentima da jednostavnije i lakše posluju, poboljšava efikasnosti dionika i omogućava veću održivost.

Ugovor o kupovini podlježe standardnim regulatornim odobrenjima koja se očekuju do kraja 2021.

O Command Alkonu

Command Alkon stvara tehnologije kojima se radi automatizacija i pojednostavljenje svih aspekata lanca opskrbe masivnim građevinskim materijalima za dobavljače, prevoznike i kupce materijala. Sveobuhvatni skup rješenja specifičnih za industriju kombiniranih sa zaposlenicima koji su investirani u uspjeh operacija s masivnim materijalima i građevinske projekte je ono što Command Alkona čini liderom industrije i poželjnim partnerom. CONNEX, platforma lanca opskrbe izgrađena za industriju omogućava poslovnim partnerima da digitaliziraju i integriraju radne procese za upravljanje materijalima i kamionskim transportom i da sakupe veoma korisne podatke kojima se pokreće učinak. Command Alkonovo sjedište je u Birminghamu, Alabama, a urede ima na lokacijama širom svijeta. Za dodatne informacije posjetite commandalkon.com

O Thoma Bravou

Thoma Bravo je jedna od najvećih dioničarskih firmi na svijetu, sa sredstvima u vrijednosti više od 83 milijardi dolara na dan 30. juna 2021. Firma investira u kompanije usmjerene na rast a koje su u sektorima softvera i tehnologije. Koristeći ogromnu stručnost firme u datom sektoru i dokazane strateške i operativne sposobnosti, Thoma Bravo saraduje sa kompanijama iz svog portfolija na implementaciji operativno najboljih praksi, da pokreće razvojne inicijative i radi rastuće akvizicije namijenjene ubrzanom povećanju prihoda i zarade. Tokom proteklih 20 godina firma je kupila više od 325 kompanija što predstavlja više od 100 milijardi dolara u vrijednosti tih kompanija. Firma ima urede u Chicagu, Miamiju i San Franciscu. Za dodatne informacije posjetite thomabravo.com

INTERAKTIVNI INFO KIOSK

PODACI NA DOHVAT RUKE

U administrativnoj zgradi na prvom spratu, u hodniku ispred IT odjela u septembru je instaliran testni interaktivni ekran s pratećom aplikacijom pod nazivom *Info Kiosk*. Radi se o pilot projektu naše kompanije iz oblasti digitalizacije koja je jedan od prioriteta i fokusa u okviru grupacijske strategije i ciljeva *Beyond 2020*.

Info kiosk namijenjen je svim radnicima Tvornice cementa Kakanj, kao i TBG BH, koji nakon prijave mogu pristupiti svojim podacima na jednostavan način. Trenutno dostupne informacije su:

- HTZ OPREMA - pregled zadužene opreme sa datumom zaduženja i rokom važeњa;
- PREGLED ULAZA/IZLAZA – pregled evidencija o ulasku/izlasku za tekući i prethodni mjesec iz sistema EvidNet;
- RADNI STAŽ – pregled podataka o radnom stažu;
- PLAĆENA ODSUSTVA – pregled iskorištenih plaćenih odsustva.

Prijava na *Info Kiosk* vrši se putem kartice (kartica koja se koristi za prijavu na ulaznoj kapiji) nakon čega se mogu provjeriti gore navedene informacije birajući opcije na ekranu koji je osjetljiv na dodir. Nakon završetka može se odjaviti, odnosno nakon jedne minute neaktivnosti sistem automatski izvrši odjavu.

„Velika je zainteresiranost za ovaj vid pregleda i preuzimanja ličnih informacija kod svih radnika i radnika koji su imali priliku da probaju ovu novu aplikaciju. Nakon probnog perioda planiramo postaviti dodatna dva *Info Kioska*, jedan na kapiju, a drugi u zgradu laboratorije. Funkcionalnosti *Info Kioska* će se u budućnosti proširivati shodno zahtjevima i novim idejama,” kazali su iz IT-a.

Info Kiosk kao rješenje u potpunosti je razvijeno i implementirano zajedničkim radom tima u sastavu: Alja Gerin, Adel Amidžić, Samir Olovčić i Emir Bilalović.

„Mnogo je lakše kada se digitalna rješenja razvijaju unutar kompanije zbog lakšeg pristupa korisnicima i razumijevanja njihovih potreba, te zbog toga što korisnici funkcionalnosti mogu testirati odmah na licu mjesta. Veoma me raduje što je digitalna transformacija postala sastavni dio naših razvojnih aktivnosti i što naš IT ima mogućnost da na osnovu inputa koje dobije od kolega i kolega radi na unapređenjima i ubrzanjima poslovnih procesa i lakšem pristupu informacijama,” kazala je Zehra Obralija, članica Uprave Tvornice cementa Kakanj.

IT odjel TCK je u aplikaciju predstavio i HeidelbergCement Grupi gdje je rješenje dobilo veoma pozitivne ocjene i pohvale, uz zainteresiranost Grupe da se aplikacija razvija i za druge kompanije članice HeidelbergCementa.

NAŠ PRVI ROBOT

PREDSTAVLJAMO PRVOG SOFTVERSKOG ROBOTA U BIH

Krajem novembra IT odjel nam je predstavio još jedan projekat – prvi RPA (softverskog) robota u BiH. Nakon prikupljanja RPA (Robot Process Automation) kandidata, koje je urađeno lokalno od strane kolega koji si učestvovali na prvoj prezentaciji RPA tehnologije, a u saradnji sa grupacijskim odjelom nabavke, usaglašeno je da se za prvu automatizaciju odabere proces pod nazivom „Alert Buyers“.

Kratki opis procesa „Alert Buyers“:

- Pregled prijema materijala za sirovine u tekućem mjesecu i provjera da li prijem premašio 80% količine narudžbenice.
- Ukoliko je ovaj uslov zadovoljen robot šalje email notifikacije kreatoru zahtjevnice za nabavku i osobi iz odjela nabave koja je kreirala narudžbenicu
- Nakon ovoga slijedi provjera od strane kreatora zahtjevnice da li se u tekućem mjesecu očekuje prijem materijala koji je iznad definisane količine u narudžbenici, te ako je potrebno povećava količinu u zahtjevnici za nabavku i o tome informiše odobravatelje i kreatora narudžbenice kako bi se izvršilo odobravanje i ažuriranje količine u narudžbenici.

Iz IT odjela su kazali da je cilj ove automatizacije da se pravovremeno informišu odgovorne osobe kako bi imali uvid u stanje prijema te na vrijeme izvršili sve aktivnosti koje se tiču nastale situacije. Dodatno, pravovremena promjena količine u narudžbenici omogućiće nesmetan prenos prijema materijala između sistema za vaganje i prijem u SAP sistem.

IT odjel TCK trenutno na listi ima još nekoliko procesa za koje su procijenili da su dobri kandidati za RPA automatizaciju. U narednom periodu slijedi razvoj RPA robota i za ove procese. Po uobičajenoj praksi u proces izrade biće uključene kolegice i kolege koje izvršavaju te procese, osobe koje odobravaju, itd.

Razvoj RPA robota je u većini slučajeva timski rad više osoba kako bi se pokrili svi segmenti, detaljno analizirali procesi, po mogućnosti poboljšali ili promijenili, obezbijedila potrebna odobrenje, itd.

U narednom periodu IT planira uraditi prezentaciju urađenih automatizacija kako bi se imao bolji uvid u mogućnosti ove tehnologije, a u cilju analize i pronađala novih kandidata za RPA automatizacije.

Sedmica održivog razvoja u Bosni i Hercegovini

4-8. 10. 2021.

TRANZICIJA KOJA NEMA ALTERNATIVU

Zelena ekonomija kao jedini pravi izbor

Sedmica održivog razvoja u Bosni i Hercegovini je održana od 4. do 8. oktobra 2021. godine i služila je kao platforma za sastanke, konsultacije i diskusije za promociju Ciljeva održivog razvoja (SDG) u Bosni i Hercegovini. Ovogodišnje izdanje Sedmice održivog razvoja imalo je za cilj podići svijest i uključiti ključnu publiku u rasprave o novim trendovima u upravljanju i lokalizacijom održivog razvoja, poticanjem dekarbonizacije, inovacijama i pametnim ekonomskim rastom, te na kraju doprinijeti stvaranju društva jednakih mogućnosti.

Ovaj događaj, koji organiziraju UNDP u BiH i Švedska ambasada u Sarajevu, ove godine je proširoio svoj opseg uključujući i nadležne u javnom sektoru, tako da su dva događaja, koja su otvorila Sedmicu, imala za cilj pružanje podrške

vlastima na lokalnom nivou u implementaciji nedavno usvojenog Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH. Događaji su organizirani sa savezima gradova i općina Federacije BiH i Republike Srpske koji su okupili više od 100 lokalnih gradonačelnika i predstavnika vlasti koji su razmjenili iskustva i elemente dobre prakse iz BiH i Italije.

„Izuzetno smo ponosni što smo imali priliku da podržimo i nastavimo podržavati ovaj proces, što smo imali mogućnost da osiguramo prostor za okupljanje svih aktera kada je riječ o saradnji sa Ujedinjenim nacijama i svim drugim agencijama u okviru naše porodice te osiguramo podršku u radu Vijeća praćenje realizacije Ciljeve održivog razvoja“, kazala je Steliana Nedera, rezidentna predstavnica Razvojnog programa Ujedinjenih naroda u BiH.

VIŠE OD 800 OSOBA

PRATILO JE 70 LOKALNIH,

REGIONALNIH I GLOBALNIH

GOVORNIKA NA SEDAM

DOGAĐAJA

Jedan od glavnih događaja Sedmice održivog razvoja bila je konferencija „Zelena ekonomija – ubrzanje poslovanja“ koja je okupila firme i finansijske institucije kako bi razgovarali o tome što zelena tranzicija nosi za privatni sektor i produbili razumijevanje prednosti ulaganja u zeleno rješenja.

Predsjednik Vijeća stranih investitora u BiH i direktor TCK, Branimir Muidža, jedan od glavnih panelista na konferenciji, poručio je kako je cilj konferencije, a i odgovornih kompanija, ostvariti što bržu tranziciju prema zelenoj ekonomiji.

„Moderan način življenja, moderne potrebe poslovanja, klimatske promjene i naučne spoznaje o efektima takvih promjena dovele su do toga da postoji potreba za što bržom transformacijom načina poslovanja i za što

Steliana Nedera, rezidentna predstavnica
Razvojnog programa UN-a u BiH.

Direktor Muidža tokom panela

hitnjom tranzicijom u takozvano zeleno društvo i zelenu ekonomiju. To pitanje nije samo želja, to je isto tako i potreba, i okolnost kojoj se trebaju prilagoditi sve naše kompanije u BiH, jednako tako i naše društvo, kako bi u skladu sa prirodom ostvarili ono što želimo, a to je sklad i održivi razvoj”, rekao je Muidža.

Naglasio je kako tranzicija nema alternativu, jer živimo u vrlo dinamičnom i svijetu brzih promjena, i svako u svemu tome ima neki dio odgovornosti.

“Mi kao kompanija svakog dana, u svakoj sekundi svoga rada stvaramo neku novu vrijednost i zaista smo ponosni na činjenicu da smo dobitnici priznanja UNDP-a dvije godine zaredom, a to neka bude putokaz ostalim kompanijama u BiH da sa puno ulaganja, odgovornim pristupom, investicijama, sa jasnom vizijom možemo ostvariti napredak”, smatra Muidža.

Istakao je, u tom kontekstu, da kompanije koje budu reagirale brzo, odlučno i odgovorno

su kompanije koje će opstati na tržištu, dok one koje budu spore i neodlučne će jako teško pronaći mesta u modernom poslovanju. “Želimo afirmirati vrijednosti zelene ekonomije. Mi imamo želju da zajedno kreiramo jednu bolju budućnost, odgovornije poslovanje u BiH, kako bi živjeli u skladu s prirodom i kako bi planetu ostavili u što boljoj situaciji našim generacijama koje dolaze”, zaključio je Muidža.

Učesnici konferencije diskutirali su o tome zašto zelena ekonomija ima smisla za poslovanje, pokretanje zelene ekonomije u Bosni i Hercegovini, te koji su to finansijski instrumenti za zelenu ekonomiju.

Kao i prethodnih godina, jedan vodeći događaj uvijek je posvećen akademskim krugovima i mladima. Ove godine smo sa zadovoljstvom podržali privatno – javno partnerstvo između Sarajevske škole za nauku i tehnologiju (SSST) i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (EFS), u saradnji sa drugim javnim univerzitetima u BiH koji su se fokusirali na događaj „Budućnost obrazovanja: Univerziteti 4.0“. U fokusu su bili mladi i studenti koji su vodili dijalog o novim pravcima i alatima koje obrazovanje treba prihvatići za održivi život i rad.

ZELENA TAČKA

OZNAKA ZA PROIZVODE

Proizvodi označeni "Zelenom tačkom" rado su viđeni na tržištima širom Evrope

Posvećenost održivom razvoju i zaštititi okoliša bili su i ostaju prioritet Tvornice cementa Kakanj. U nastojanjima da sve svoje poslovne aktivnosti što više približi maksimalnim standardima održivog razvoja, a posebno principima kružne ekonomije, TCK u svom radu obraća posebnu pažnju na ponovnu upotrebu materijala i reciklažu, počevši od ponovnog korištenja otpadne vode i čestica pjeska i šljunka, pa sve do reciklaže ambalaže.

Ekopak, ekskluzivni davatelj prava na korištenje međunarodno zaštićenog znaka Zelena tačka u BiH, dodijelio je certifikate Zelena tačka za 2020. godinu kompanijama koje su potvratile svoje opredjeljenje u razvoju sistema reciklaže i općenito u zaštiti okoliša u BiH. Među tim kompanijama je i Tvornica cementa Kakanj.

"Zelena tačka" se stavlja na ambalažu proizvoda, a krajnjem potrošaču daje do znanja da, nakon što proizvod bude potrošen, a ambalaža odbačena, postoji sistem koji će se za tu ambalažu pobrinuti, prikupiti je i reciklirati, umjesto da završi na deponiji ili u okolišu.

Predstavnik Ekopaka, Damir Maglajlić, uručuje certifikat Almiru Bajtareviću, menadžer za kontrolu kvaliteta i zaštitu okoline

Iz kompanije Ekopak ističu da im je bilo iznimno zadovoljstvo dodijeliti ovaj certifikat Tvornici cementa Kakanj koja je postala sinonim održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja u BiH. Certifikat je ispred TCK preuzeo Almir Bajtarević, menadžer za kontrolu kvaliteta i zaštitu okoline koji je naveo kako je ovo veoma značajno priznanje Tvornici cementa Kakanj za njenu društvenu odgovornost, a posebno borbu za zaštitu okoliša.

Proizvodi označeni "Zelenom tačkom" rado su viđeni na tržištima širom Evrope, jer potrošačima i poslovnim partnerima prenose poruku o društveno odgovornom poslovanju proizvođača.

"Zelena tačka" se kao sistem zbrinjavanja ambalažnog otpada, počela primjenjivati osamdesetih godina prošlog vijeka u Njemačkoj. Sistem je vrlo brzo kod potrošača postao popularan, te se proširio velikim dijelom Evrope i šire.

Sve veći broj kompanija prepoznaje značaj obilježavanja ambalaže svojih proizvoda međunarodno zaštićenim znakom Zelena tačka.

DEKLARACIJA O ODRŽIVOM RAZVOJU

PRVI POTPISNICI DEKLARACIJE O ODRŽIVOM RAZVOJU U BIH

Kao ponosni nosilac dvostrukе titule Biznis lider održivog razvoja u BiH, Tvornica cementa i ove je godine veoma aktivno učestvovala u još jednoj Sedmici održivog razvoja u BiH u organizaciji UNDP-a u BiH i Švedske ambasade u Sarajevu, i bila među prvim potpisnicima Deklaracije o održivom razvoju.

Potpisivanje ove Deklaracije uslijedilo je u završnici ovog, za budućnost BiH ekonomije, veoma važnog događaja koji je ove godine imao za cilj podići svijest i uključiti ključnu publiku u rasprave o novim trendovima u upravljanju lokalizacijom održivog razvoja putem dekarbonizacije, inovacijama i pametnim ekonomskim rastom, te na kraju doprinijeti stvaranju društva jednakih mogućnosti.

Dobitnici Nagrade za biznis lidere održivog razvoja od 2019. do 2021. godine već su pokazali svoju predanost stvaranju kvalitetnih radnih mesta, nultoj toleranciji na korupciju i smanjenom utjecaju na okoliš. Ponovno su potvrdili tu opredijeljenost potpisivanjem Deklaracije za održivi razvoj, kao primjer koji će slijediti i drugi, nadajući se da će rezultirati zdravijim, konkurentnijim i zelenijim privatnim sektorom u BiH.

POMOĆ U PRAVO VRIJEME

DIGITALNI LOGOPEDSKI SET ZA DJECU I ODRASLE S POSEBNIM POTREBAMA

Oprema za Dnevni centar Visoko koji djeluje u okviru Centra za djecu i odrasle s posebnim potrebama Zeničko-Dobojskog kantona. Tvorница cementa Kakanj donirala digitalni logopedski set za najosjetljivije kategorije društva

Dnevni centar Visoko (DC Visoko), koji djeluje u okviru Javne ustanove Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama ZDK, u septembru je posato bogatiji za **digitalni logopedski set Behringer** koji će se koristiti u rehabilitaciji sluha i govora kod djece. Donaciju u iznosu od **4.577 KM** za nabavku aparata obezbijedila je Tvorница cementa Kakanj kao i obuku za rad na ovom modernom uređaju. Donaciju su ispred Tvornice cementa Kakanj uručili članovi Uprave Izudin Neimarlija i Zehra Obralija, dok je donaciju u ime DC Visoko primio Nurdehan Šahinović, direktor

JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama ZDK.

„Iskreno se zahvaljujem članovima Uprave Tvornice cementa Kakanj što su veoma brzo, u veoma kratkom roku, reagirali na našu molbu i odobrili sredstva za nabavku ovog veoma važnog pomagala u radu našeg Centra. Ovime je Tvorница cementa Kakanj još jednom pokazala svoju iskrenu dobru volju da pomaže onima kojima je najpotrebitnije. Aparat koji nam je donirala TCK veoma će unaprijediti logopedski rad u Centru i pomoći u radu sa djecom koja su trenutno korisnici centra, kao i u radu s novim korisnicima,

odnosno u radu s djecom koja pohađaju redovnu školsku nastavu ali imaju probleme logopedске prirode,” kazao je ovom prilikom direktor Šahinović i donatorima uručio zahvalnicu.

Ističući značaj ovakvih donacija i akcija, Izudin Neimarlija, član Uprave TCK, ovom prilikom je kazao: „Svi mi u Tvorници cementa Kakanj imamo jak društveni senzibilitet posebno kada se radi o ovoj kategoriji stanovništva, odraslima i djeci s posebnim potrebama. Veoma mi je drago što smo pronašli način da učestvujemo u unapređenju rada ovakve jedne ustanove i što možemo pružiti podršku najosjetljivoj kategoriji

naših sugrađana. Siguran sam da ova donacija ide u prave ruke i da će svim korisnicima centra služiti za unapređenje svakodnevnog života, rada i učenja."

Digitalni logopedski set je najmoderniji logopedski instrument, namijenjen slušanju i govoru, koji u svojoj osnovi koristi digitalno

signalno procesiranje. Prema riječima stručnjaka, ovakav aparat je neophodan za terapiju djece s poremećajima izgovora. Takva terapija, između ostalog, kod djece poboljšava pamćenje, govor, socijalnu komunikaciju i druge važne vještine.

„Upotreboom ovog digitalnog logopedskog aparata značajno će se unaprijediti logopedski

tretman koji pružamo u Centru jer digitalni aparat možemo koristiti na više načina čime postižemo ogromno unapređenje govorne i slušne rehabilitacije. Ovo je značajan korak u podizanju kvalitete našeg rada i olakšavanja djeci da što uspješnije i brže prevaziđu problem”, kazala je ovom prilikom Ajla Vrškić Dedić, logoped-surdoaudiolog Dnevnog centra Visoko.

SPOMENIK U NOVOM SVJETLU

NACIONALNI
SPOMENIK KULTURE
U NOVOM SVJETLU
DO KRAJA
GODINE

Jedan od najvažnijih nacionalnih spomenika kulture u Kakanju i u BiH svakako je Franjevački samostan Kraljeva Sutjeska koji je izgrađen još u prvoj polovici 14. vijeka, u vrijeme osnivanja provincije Bosne Srebrene. U okviru samostana izgrađena je i crkva koju je oslikao poznati slikar Marko Antonini. Muzej samostana u Sutjesci je ogromna riznica baštine gdje se posebno izdvajaju zbirka kasnorenansnog i baroknog slikarstva, zbirka crkvenog posuđa, vrijedna zbirka starog crkvenog ruha, stara arhivska građa među kojom se ističu najstarije matične knjige u BiH, te brojni pisani dokumenti, biblioteka samostana sa starijim i novijim izdanjima, brojnom i vrijednom periodikom, a također, samostan posjeduje i vrijednu zbirku arheoloških spomenika. Ovdje se nalaze i tri najstarije sačuvane slike u BiH. Samostanska biblioteka dom je najstarijim knjigama na svijetu koje su štampane do 1500. godine. Kažu da njih u svijetu postoji oko 400.000, kod nas u BiH ima ih svega 53, a 31 se nalazi u samostanskoj biblioteci.

Početkom novembra ove godine fra Željko Brkić, gvardijan samostana, uputio je molbu Tvornici cementa Kakanj da učestvuje u projektu postavljanja nove unutrašnje i vanjske

rasvjete na ovom historijskom objektu. Prema riječima gvardijana, postavljanjem nove LED rasvjete smanjila bi se potrošnja električne energije, a osvjetljenjem crkve i samostana poboljšali bi se estetski i dekorativni elementi osobito u noćnim satima. „Postojeća vanjska rasvjeta ne zadovoljava osnovne potrebe i troši puno više električne energije, a i sa stajališta struke nije adekvatno estetsko rješenje. Pored toga, preporuka MUP-a ZE-DO kantona jeste da se postavi bolja vanjska rasvjeta osobito dijela u kojem se nalazi muzej i knjižnica kako bi se poboljšali uvjeti za veću efikasnost videonadzora i protuprovalnog sistema u noćnim satima,” kazao je fra Željko.

Kao kompanija koja društvenu odgovornost postavlja kao prioritet, TCK je odgovorila na ovaj poziv, te za ovu svrhu **izdvojila 10.000 KM.** „Franjevački samostan u Kraljevoj Sutjesci čuva i vijekovima prenosi kulturno-historijsku ostavštinu srednjovjekovnog Bosanskog kraljevstva. Već desetljećima dajemo podršku svim kulturno-historijskim ustanovama i objektima u našoj zajednici, što svakako uključuje i naš samostan. Ovo

je naš doprinos opstanku veoma važnog bosanskohercegovačkog spomenika kulture koji baštini veoma vrijedno naslijeđe,” kazao je ovom prilikom Izudin Neimarlija, član Uprave Tvornice cementa Kakanj.

U okviru projekta, planirano je da se uradi moderna unutrašnja i vanjska rasvjeta po

pravilima elektrostrukture, a to znači postavljanje podzemnih kablova, uzemljenja i ostalog što je po zakonima elektrostrukture potrebno, kao i novih rasvjetnih stubova. Radovi su počeli već 11. novembra, a očekuje se da će jedno od najljepših historijskih zdanja u BiH zasjati u novom i ljepšem svjetlu već krajem 2021. godine.

SIGURNO ŠKOLSKO OKRUŽENJE

DONACIJA ZA SIGURNIJU ŠKOLU

Tvornica cementa Kakanj donirala 5.000 KM za realizaciju sigurnosnih prioriteta koje je JU STŠ Kemal Kapetanović zajedno s predstavnicima World Visiona identificirala kao najvažnije po pitanju sigurnosti za sve one koji borave u školi

Saspeksa prirodnih i drugih nesreća, djeca spadaju u jednu od najranjivijih kategorija društva, a škole su objekti visoke izloženosti katastrofama. Prema istraživanju koje je World Vision BiH proveo tokom 2018. godine, **samo je 10 % škola u FBIH i Brčko Distriktu sigurno**, dok su ostale izložene višestrukim opasnostima.

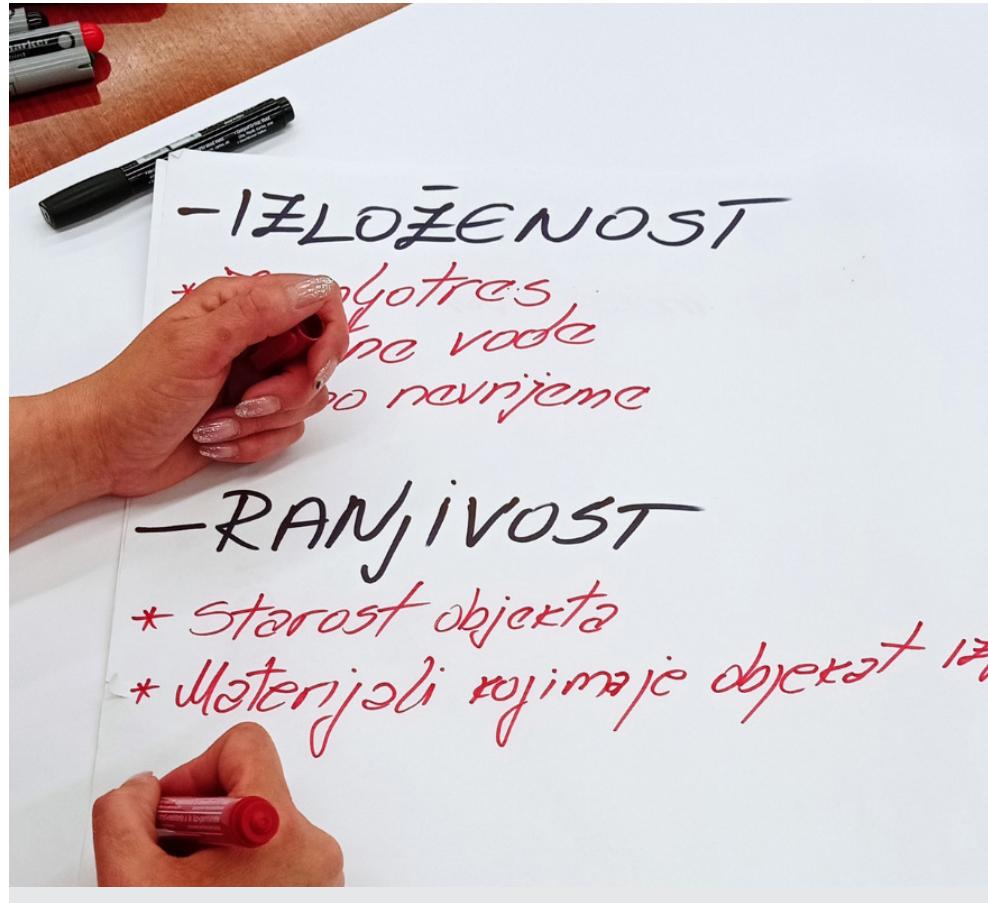
Kako bi ova statistika promjenila i kako bi škole postale sigurne, u okviru zajedničkog programa Vlade Švajcarske i Ujedinjenih naroda u toku je implementacija modela pod nazivom „**Sigurno**

školsko okruženje“ koji implementira više UN-ovih agencija u BiH. U okviru projekta, World Vision BiH obučava školsko osoblje za procjenu rizika i pravilno postupanje u slučaju prirodnih i drugih nesreća, oprema škole kako bi bolje reagirale na potencijalne katastrofe, i uvezuje i potiče lokalne institucije na aktivnije uključenje i podršku školama u ovom segmentu.

World Vision implementira program u 10 općina u BiH, a jedna od općina jeste Kakanj, odnosno konkretno **sve planirane aktivnosti realiziraju u JU STŠ Kemal Kapetanović**.

„Što se tiče stanja u školi 'Kemal Kapetanović', situacija je jedna od najtežih od svih ostalih škola u BiH. Azbestnim materijalom je obložena, pokrivena drvenom lamperijom. Ima samo jedan izlaz/ulaz u školu na koji 300-400 učenika svakodnevno ulazi i izlazi. Pristupni putevi nisu dobri, kao ni hidrant niti protvipožarni aparati. U školi u ove segmente nije ulagano ništa od 1968 godine,“ navode iz World Visiona.

U okviru planskih dokumenata koji su urađeni od početka ovog projekta preporučeno je niz mjeru, od kojih je škola za prioritet postavila sljedeće:

- Izgradnja pomoćnog ulaza/izlaza sa požarnim stepeništem
- Instaliranje vatrodojavnog sistema
- Obilježavanje evakuacijskih puteva (panik rasvjeta)
- Radovi na zaštiti vanjskih azbestnih zidova škole od oštećenja i propadanja

Kako bi se ovi prioriteti realizirali, potrebna su sredstva kojih World Vision nema dovoljno.

Tvornica cementa Kakanj, koja već godinama pruža novčanu i materijalnu podršku svim školama na području Kaknja, odazvala se pozivu da pruži podršku realizaciji ovog projekta, te je Uprava TCK odobrila **5.000 KM**

„Uvijek su nam djeca na prvom mjestu. Nastojimo da što više pomognemo unapređenju njihovog obrazovanja u našem gradu i našoj lokalnoj zajednici. Zato svake godine izdvajamo sredstva za svaku školu u Kaknju,” kazala je

Zehra Obralija, članica Uprave TCK. „Sigurnost djece treba biti prioritet svih nas u lokalnoj zajednici, i kako me raduje da su se na tom polju pokrenule aktivnosti. Mi ćemo uvijek nastojati da učestvujemo u ovakvoj vrsti projekata.“

Nakon što su zajedno sa školom analizirane potrebe, sada se ulazi u fazu projekta kada se traže najbolji ponuđači kako bi se s realizacijom prioriteta počelo već početkom 2022. godine.

NA KORAK BLIŽE CILJU

PROJEKAT
ZA HVATANJE,
SKLADIŠTENJE I
UPOTREBU KARBONA

HeidelbergCement korak bliže CCS-u u UK-u: projekat HyNet North West dobija sredstva od vlade. HyNet će smanjiti regionalne CO₂ emisije za do 10 miliona tona – uključujući i do 800.000 iz Hansonove tvornice Padeswood – svake godine do 2030. što je jednako uklanjanju s puta četiri miliona automobila.

HeidelbergCementova podružnica u Britaniji, Hanson UK i njeni partneri u HyNet konzorciju, koji namjeravaju kreirati prvi na svijetu niskokarbonski industrijski klaster u regiji Sjeverozapadne Engleske i Sjevernog Walesa, objavili su 19. oktobra 2021. da su odabrani za finansiranje u okviru procesa britanske vlade za sekvenciranje klastera za hvatanje, upotrebu i skladištenje karbona (CCUS). HyNetov predloženi projekat za hvatanje i skladištenje hidrogena i karbona igrat će ključnu ulogu u tranziciji UK-a na nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do 2050. i u borbi protiv klimatskih promjena.

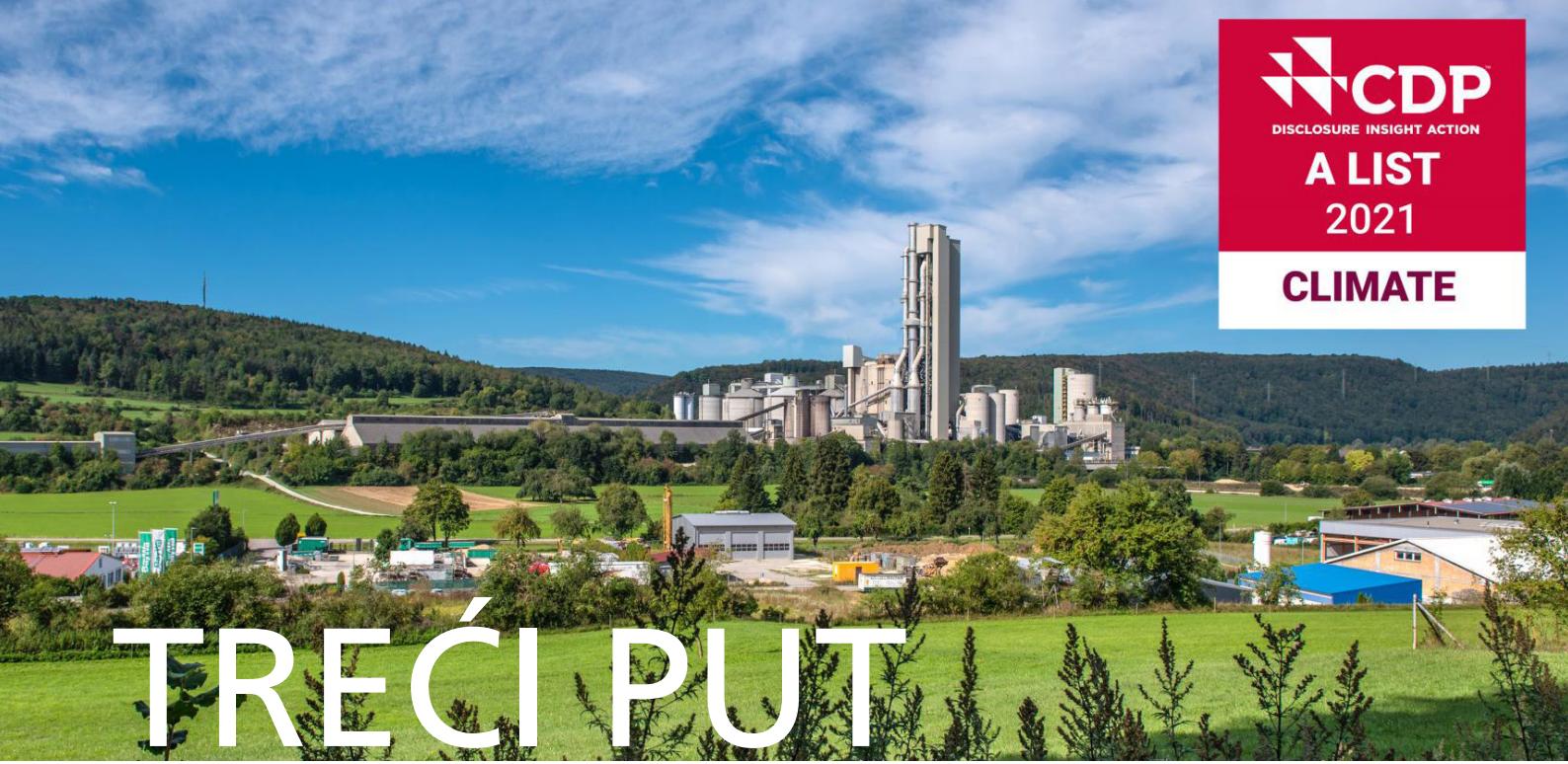
Ova najava će rezultirati ogromnim ekonomskim koristima za regiju, očuvanjem

postojećih poslova i kreiranjem oko 6.000 novih mogućnosti zapošljavanja. Ovime će se također Hanson ohrabriti da investira u postrojenje za hvatanje karbona u svojoj cementari Padeswood, koje će se povezati na planirani HyNetov sistem za transport i skladištenje CO₂. Kompanija već radi na CCS studiji izvodljivosti za ovu lokaciju, u kojoj će se obezbijediti jasna osnova za dizajn i procjena troškova za sljedeću fazu.

„[Ova] najava predstavlja odlične vijesti za HeidelbergCement, kao i zasluzeno priznanje za HyNet konzorcij i naše kolege koji u okviru ovog projekta saradnje rade na CCS-u u UK-u. Naš ključni prioritet jeste smanjenje CO₂ emisija, i oduševljeni smo što možemo našu

cementaru Padeswood dodati u naš sve veći opseg CCS aktivnosti koje su ključni dio na našem putu ka postizanju nulte neto stope,” kaže dr Dominik von Achten, predsjedavajući upravnog odbora HeidelbergCement-a.

HyNet će smanjiti regionalne CO₂ emisije za do 10 miliona tona – uključujući i do 800.000 iz Hansonove tvornice Padeswood – svake godine do 2030, što je jednako uklanjanju s puta četiri miliona automobila. Projekat, koji vodi Progressive Energy, razvija konzorcij regionalno lociranih partnera uključujući Cadent, CF Fertilisers, Eni UK, Essar, INOVYN (dio INEOS Grupe) i Chester Univerzitet, te naravno Hanson. Više informacija o HyNet North West možete pronaći na www.hynet.co.uk

TREĆI PUT NA TRONU

NAJBOLJE OKOLIŠNE OCJENE

Trećom uzastopnom CDP 'A' ocjenom HeidelbergCement zadržao globalnu lidersku poziciju na zaštiti klime

Treću godinu zaredom HeidelbergCement dobija najveću ocjenu A u novom rangiranju koje radi globalna okolišna neprofitna organizacija CDP i tako ostaje lider u cementnom sektoru. HeidelbergCement je prepoznat zbog svog djelovanja na smanjenje emisija, smanjenje klimatskih rizika i razvoj niskokarbonske ekonomije. U kategoriji „Sigurnost vode“ HeidelbergCement je dobio ocjenu A-.

Dr. Dominik von Achten, predsjedavajući Uprave HeidelbergCementa, kazao je: „Ovo važno opetovano prepoznavanje od strane renomiranog CDP-a ističe naše globalno klimatsko liderstvo. U središtu naše klimatske strategije su implementacija naših planova za smanjenje karbona širom svijeta i utiranje puta na globalnom nivou putem naših ambicioznih CCU/S (hvatanje, skladištenje i upotreba karbona) planova.“

Dr. Nicola Kimm, glavna direktorica za održivost i članica Uprave HeidelbergCementa dodaje: „Treća uzastopna CDP A ocjena dokazuje

HeidelbergCementovu posvećenost i odlučnost jer radimo na svim nivoima da značajno smanjimo svoje emisije. Pored naših inicijativa da smanjimo svoj karbonski otiska, mi također poboljšavamo sisteme vodo-upravljanja kako bi smanjili potrošnju, posebno tamo gdje je voda nedovoljno dostupna.“

HeidelbergCement je jedna od 272 kompanije s najboljim performansama od gotovo 12.000 koliko je učestvovalo u ocjenjivanju. Kompanije koje se nadu na CDP A listu smatraju se vodećim u svijetu na polju korporativnih okolišnih ambicija, akcija i transparentnosti. U okviru svojih nastojanja savladavanja klimatskih promjena, HeidelbergCement je u svoje sisteme nagrađivanja ugradio ciljeve smanjenja CO₂. Kompanija je također nedavno potpisala Poslovnu ambiciju za 1,5° koju podupiru Ujedinjeni narodi a koja ima za cilj smanjiti emisije kroz transparentne planove djelovanja i visoke ciljeve. Pored toga, HeidelbergCement je najavio planove da smanji do 10 miliona tona CO₂ do 2030. kroz nekoliko CCU/S projekata koji se trenutno provode.

CDP detaljnom metodologijom dodjeljuje ocjene od A do D kompanijama koje učestvuju u ocjenjivanju na osnovu opsežnosti objavljenih podataka, svjesnosti o i upravljanju okolišnim rizicima i iskazanim najboljim praksama povezanim s okolišnim liderstvom kao što je postavljanje ambicioznih i smislenih ciljeva.

Kompletna lista kompanija koje su ove godine ušle na CDP A listu, zajedno sa javno dostupnim ocjenama drugih kompanija, dostupna je na www.cdp.net/en/companies/companies-scores.

O CDP-u

CDP je globalna neprofitna organizacija koja vodi svjetski sistem s objavljenim okolišnim podacima za kompanije, gradove, države i regije. Više od 13,000 kompanija širom svijeta objavilo je u 2021. svoje okolišne podatke kroz CDP. CDP je jedan od osnivača Inicijative za naučno zasnovane ciljeve, koalicije „We Mean Business“, Agende investitora i Inicijative upravljača imovinom za nula neto emisija. Dodatne informacije na: www.cdp.net

7 NAČINA DA SMANJITE SVOJ OTISAK

Skoro sve naše svakodnevne aktivnosti imaju karbonski otisak, od hrane koju konzumiramo ili kuhamo, pa sve do vožnje, tuširanja ili pranja suđa. Izbori koje svakodnevno pravimo imaju veliki uticaj na sve ekosisteme, a na nama je da taj uticaj učinimo pozitivnim.

LIČNI DOPRINOS ODRŽIVOSTI

1.

Održiva dijeta

Naše prehrambene navike mnogo utiču na okoliš. Na primjer, za proizvode životinjskog porijekla potrebno je mnogo više obradivog zemljišta, vode i energije nego što je to potrebno za namirnice biljnog porijekla. Postepenim prelaskom na dijetu zasnovanu na biljnim proizvodima možete značajno smanjiti svoje emisije karbona. Dobar način da se smanji karbonski otisak je i konzumacija lokalnih i sezonskih proizvoda. Održiva dijeta također uključuje i ponovnu upotrebu ili zamrzavanje viška obroka umjesto bacanja.

2.

Putovanje

Upotreba bicikla ne samo da ima zdravstvene prednosti, nego je također veoma dobar način prelaska određenih udaljenosti na ekološki način čime se doprinosi smanjenju saobraćajnih gužvi.

Ukoliko se radi o većim distancama, najbolji način za smanjenje karbonskog otiska jeste upotreba javnog prevoza ili zajednička upotreba automobila s kolegama i prijateljima. Ukoliko ne možete izbjegići putovanje avionom, onda to možete kompenzirati donacijom za neki održivi projekat. Većina avio prevoznika ima takve programe, a donirati se može čak i pri kupovini avio karte.

3.

Energetska efikasnost

Uredaji koje svakodnevno koristimo u životu, uključujući TV, kompjutere, klime ili mikrovalne pećnice, koriste čak i kada su isključeni. Ukoliko uređaj ne koristite, isključite ga iz utičnice. Još jedan način za smanjenje karbonskog otiska

jeste zamjena halogenih sijalica sa LED sijalicama koje su mnogo više učinkovite po pitanju energije. Također, isključite svjetlo kada izlazite iz sobe. Ukoliko možete, birajte energiju iz obnovljivih izvora. Birajte kompaniju koja električnu energiju dobiva solarnim, vjetrenim ili hidro putem.

4.

Reduciraj, ponovo upotrijebi i recikliraj

Upotreba plastike za jednokratnu upotrebu ima razoran uticaj na prirodnu okolinu: zagađuje prirodne ekosisteme destruktivnim uticajem na vode, a istovremeno uključuje veliku potrošnju energije i prirodnih resursa neobnovljivih u procesu proizvodnje. Svi ovi faktori dovode do velikih količina emisije stakleničkih plinova, a istovremeno utiču na kapacitet prirodnog okoliša da uhvati karbon. Odlukom da koristite alternativu plastičnim proizvodima za jednokratnu upotrebu, kao što su na primjer višekratne boce za vodu / šolje za kafu, vrećice od prirodne slame ili obnovljivog tekstila pomažete u eliminaciji velike količine otpada i, implicitno, smanjenju resursa potrebnih za njihovu obradu. Bilo da se radi o papiru, elektronskim uredajima ili ambalaži, sve to ima veliki karbonski otisk kako za proizvodnju tako i eliminaciju. Uz pravilno recikliranje, možete napraviti stvarnu razliku u smislu količine karbonskog dioksida koji se oslobađa u atmosferu.

5.

Konzumirajte odgovorno

Industrija odjeće jedan je od najvećih zagadivača na svijetu, jer utiče na zagadenje vode, degradaciju tla, krčenju šuma i stvaranju velike količine otpada. Smanjenje kupovine takvih proizvoda je prvi korak ka održivom društvu.

Kada kupujete, pokušavate izbjegavati proizvode brze mode (odjevni predmeti proizvedeni u skladu sa trendovima, inspirisani velikim modnim kućama, ali kreirani u neprikladnim uslovima, bez obzira na društveni i ekološki uticaj, što omogućava prodaju po veoma niskim cijenama) i birajte kvalitetne proizvode gdje je dizajner pazio na materijale koji se koriste (na

primjer, sintetički materijali imaju karbonski otisak mnogo veći od prirodnih materijala). Prilikom kupovine koristite vrećice za višekratnu upotrebu, pokušavate izbjegavati pretrpane i podržane proizvode kompanija koje pokazuju etičko i odgovorno ponašanje. Prilikom kupovine koristite vrećice za višekratnu upotrebu, pokušavate izbjegavati previše upakovane proizvode i podržite kompanije koje pokazuju etičko i odgovorno ponašanje.

6.

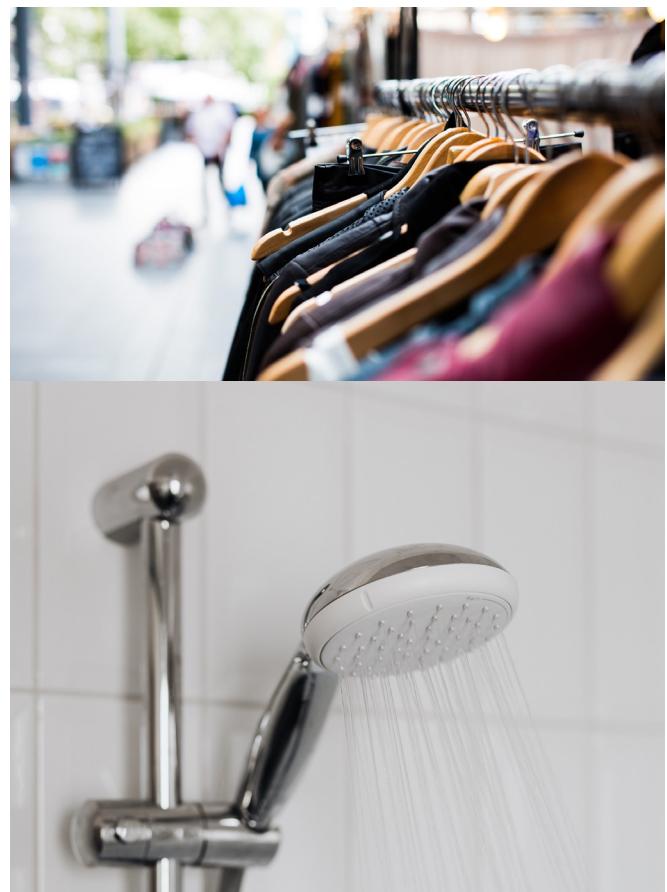
Smanjite potrošnju vode

Uticaj klimatskih promjena ima direktni utjecaj na sigurnost vode. Da biste smanjili karbonski otisak, koristite ciklus hladne vode za pranje odjeće. Ovo će smanjiti količinu potrošene vode, uštedjeti energiju i uštedjeti novac. Drugi način da smanjite potrošnju vode je da se tuširate umjesto kupanja. Dok perete ruke ili zube, vodite računa da je slavina zatvorena. Također, uvjerite se da nema curenja u vodovodu.

7.

Promovirajte promjene

Promjena svakodnevnih navika jedan je od načina na koji možemo smanjiti emisiju stakleničkih plinova, ali ostvarivanje svojih građanskih prava jedna je od najvažnijih stvari koje možete učiniti. Uključite se lokalno u različite ekološke grupe, predložite stvari koje vaš grad ili mjesto može učiniti kako bi smanjio svoj karbonski otisak, kao što je poboljšanje procesa recikliranja i usvajanje zelene energetske politike, i proslijedite takve informacije relevantnim institucijama.

Principi naše kulture

Jačajmo zajedno i pomjerajmo granice!

Za našu budućnost potreban je timski rad. Najbolje rezultate postižemo kada koristimo našu globalnu snagu. Udržimo svoje snage iz svih regija. S našim marljivim pristupom možemo savladati svaki izazov.

Učinimo kupce zadovoljnim!

Za našu budućnost potrebni su jaki igrači. Hajde da budemo još bolji partneri našim kupcima. Njihov uspjeh je i naš uspjeh. Mi rješavamo njihove probleme, čak i prije nego do njih dođe.

Oslobodimo inovativnost!

Za našu budućnost potrebna je kreativnost. Iskoristimo slobodu da idemo u novim pravcima. Inovativnost ne poznaje hijerarhiju. Sjajnu ideju može imati bilo ko i bilo gdje. Predstavite je i zalažite se za nju.

Mislimo i djelujimo dugoročno!

Za našu budućnost potrebna su rješenja koja traju. To je ono što nudimo: pouzdani i održivi materijali. Budimo lider koji će našu industriju preobraziti u CO₂-neutralnu - jednom i zauvijek.

